

SLOVENSKI NAROD

Izjava vseh dan popoldne, izvenredni nedelje in praznike. — Inzerati: do 30 peti 4 2 D, do 100 vrst 2) 50 p, večji inzerati peti vrsta 4 D; notice, poslano, izjave, reklame, preklic beseda 2 D. — Popust po dogovoru. — Inzeratni davki posebej. — „Slovenski Narod“ velja letno v Jugoslaviji 240 D, za inozemstvo 420 D

Upraviteljsko: Knjižna ulica št. 5, pritličje. — Telefon št. 304.

Uredništvo: Knjižna ulica št. 5, I. nadstropje. — Telefon št. 34.

Postnina plačana v gotovini.

Brez socijalnega čuta

Materijalizem in gonja za dobičkom sta se po vojni tako razpasla, da gotovi krogi nočejo priznati, da družbeno življenje brez sodelovanja vseh slojev in medsebojne pomoči ni mogoče. Kjer ni socijalnega čuta, kjer izrablja peščica brezvestnežev svojo intelektualno, še bolj pa finančno moč v to, da zatira vse tiste, ki morajo prodajati svoje umstveno ali ročno delo, tam se rušijo temelji državnega in družabnega življenja, tam propadajo celi stanovni in tam se širi stanovska mrznost, ki privede navadno do krvave državljanske vojne. Takih primerov imamo v zgodovini nebroj. Usodne posledice pomankanja socijalnega čuta smo videli nedavno v Rusiji, kjer je moralo pasti na sto in stotisoče mladih življenj samo zato, ker so se bili gotovi krogi tako obijali, da so negirali človeku pravico do življenja. Toda krvava ruska revolucija žal ni iztrežila vseh. Pri nas se pojavljajo zadnje čase slučaj, ki jasno kažejo, da se bližamo poostreni razredni borbi, namesto da bi skušali s pametno socijalno politiko to zlo sploh odpraviti.

Tak slučaj imamo s Trbovelsko premogokopno družbo, ki v masi odpušča rudarje in meče tisoče rudarskih rodbin na cesto. Družba obratuje večinoma s tujim kapitalom, tuji kapitalisti služijo na našem ozemlju težke milijone, in zdaj, ko jim gre za eventualno neznamno izgubo, ki je v primeru s prejšnjim dobičkom tako malenkostna, da niti v poštev ne pride, hočejo kratkoročno odslužiti večje število rudarjev, ki so pustili pri podjetju svoje najboljšje moči, mnogi pa tudi svoje zdravje. To se pravi ubogo delavsko paro izmogočiti, izkoristiti njeno težko delo do skrajnosti, potem pa, ko je črnc stori svojo dolžnost, naj gre s trebulom za kruhom. Tako postopanje ni samo pomankanje socijalnega čuta, ampak nečuvna krivica, ki bi jo morala država s svojo avtoriteto preprečiti.

Zal imamo na vladi ljudi, ki sami ne poznajo socijalnega čuta. Drugeče si ne vemo razlagati kulturnega skandala, ki se je zgodil te dni v Beogradu in ki bi moral spraviti na noge vso pošteno javnost.

V Beogradu se je zadrževala te dni 65letna Sofija Kostičeva. Njen mož Nikola Kostić, beograjski branjevec, je podlegel v vojni ranam, vseh sedem njenih sinov je v vojni izgubilo. Trije so padli na bojnem polju, trije so umrli v ujetništvu, o enem pa nesrečna mati sploh ni dobila obvestila. Tako je ostala na stara leta v največji bedi sama. Pa to še ni vse. Za časa obleganja Beograda jo je zadelo granata tako, da so ji morali eno nogo amputirati, drugo pa deloma odrezati. Bila je torej popolnoma invalidna. Stanovala je v mali sobici, in prejšnji hišni posestnik ni hotel od nje najemnine. Ko je pa kupil dotično hišo Zid Gerasij, je začel neusmiljeno izterjevati najemnine tudi od Kostičeve. Ker sirota ni mogla plačati, so jo naposled na zahtevo brezvestnega vojnega dobičkarja z orožniško asistenco deložirali. Starka je videla, kako tepta nenasićena pijavka v osebi Zida Gerasija njene največje svetlinje, da se roga njenemu domovinskemu čutu in spominu na padle svoje. V obupu je vzele iz omariče strup in se zastrupila.

Beogradska »Politika« se zadržuje v zadnji številki ta nečuvni škandal s sliko, pod katero stoji te-le značilne besede: Starka: »Mečete me iz stanovanja, iz katerega sem poslala sedem borcev na bojišče, da položijo svoje življenje za domovino?« — »Beži no, baba, kdo te vpraša za mrtve? Če bi se bili zmazali in ostali živi ter glasovali za našega ministra — vse bi bilo dobro!«

Pero zastaia človeku v roki in srce se krči, ko vidi, kako podpira država tiste pijavke, ki so med vojno sedele doma in izmoggavale naše ljudstvo, na drugi strani se pa ne zavzame za staro vdovo, ki je položila na oltar domovine moža in sedem sinov in ki bi se ji morala domovina nisko prikloniti, če je sploh vredna tega imena. Ali ni vnebovpijoča krivica, ki se je zgodila starki Kostičevi, naravnost drastičen primer, kako naši državniiki sami izpodkopavajo temelje države in ubijajo v ljudeh domovinski čut? Ali smo res še tako daleč, da bomo dovolili tipom a la Gerasij rogati se našim največjim svetinjam? Ali so te svetinje res samo maska, pod katero se skriva laž, perfidnost in zloba? In končno se moramo vprašati, kam vodi državo tako nečuvno zatiranje virov? Kakšen bo konec, če elimiramo iz družabnega

Mala antanta in Italija

Glavni cilj ministrskega sestanka v Rimu: okrepitev enotne fronte proti Nemčiji. — Komentarji italijanskega tiska. — Italija proti priključitvi Avstrije k Nemčiji.

— Rim, 27. februarja. Prvi sestanek med dr. Ninčičem in Mussolinijem je trajal pol drugo uro. Po uradnem poročilu, ki ga objavlja »Stefani«, so se podrobno razpravljali medsebojni odnosi v zvezi z najnovejšimi mednarodnimi dogodki.

Ministrski predsednik Mussolini je večeraj priredil na čast dr. Ninčiču obedo, katerega so se med ostalimi udeležili tudi naš poslanik v Rimu g. Voja Antonijevič, poslaniški svetnik g. Antič, šef ministrskega kabineta g. Vukčević, vojaški ataše general Ječmenič, poslaniški sekretar Lazarevič, z italijanske strani pa med drugimi notranji minister Federzoni, podtajnik Grandi, guverner in prefekt mesta Rima ter visoki funkcionarji zunanjega ministrstva.

V diplomatskih krogih je prihod dr. Ninčiča v Rim povzročil precejšnje presenečenje. Splošno naglašajo, da ta sestanek ni bil nepričakovan, marveč je rezultat one politike, ki jo vodiata sporazumno obe državi. Listi objavljajo sliko dr. Ninčiča.

»Messagero« komentira poset dr. Ninčiča, kateremu izreka dobrodošlico in pristavlja, da so odnosi med Italijo in kraljevino SHS sedaj popolnoma urejeni po pogodbah in sporazumih in to na političnem, kakor tudi na gospodarskem polju. Ravno ta okolnost daje obema državam možnost za skupno politično sodelovanje in zavezništvo, ki je doslej podalo najboljšje rezultate in ki ima namen stvarno prispevati k stabilizaciji mira v Evropi. Ti odnosi se imajo izpopolnjevati v skupno korist obeh narodov. Razgovori dr. Ninčiča in Mussolinija imajo namen proučiti probleme, ki interesirajo obe jadranski kraljevini.

Zanimivo je tudi, kar piše list voditelja italijanskih fašistov Mussolinija »Popolo d'Italia«, ki trdi, da se poset dr. Ninčiča v Rimu ima smatrati kot osebni dokaz dobrih odnosov med Jugoslavijo in Italijo. Prisrčnost ni samo formalna, ker pomenja so-

delovanje pri problemih, ki se tičejo življenjskih interesov obeh držav. Sestanek se vrši v izredno važnem političnem trenutku. List nadalje zanika možnost kakšnega novega senzacionalnega sporazuma ter konstatira, da, kakor danes Italija predstavlja najmočnejšo in najmočnejšo silo na kontinentu, tako kraljevina SHS predstavlja najmočnejšo in najmočnejšo državo v Mali antanti, v donavskem in v balkanskem svetu.

— Trst, 27. februarja. Rimski in drugi listi objavljajo obširna poročila o sestanku dveh državnikov sedesetih držav. Mussolini je priredil večeraj slavnostni banket na čast zunanjemu ministru dr. Ninčiču. Rimski krogi naglašajo, da Ninčič ni bil pri Mussoliniju samo kot zastopnik Jugoslavije, marveč tudi kot zastopnik Male antante. Dr. Ninčič je posredoval pri Mussoliniju, da se Poljski kot zastopnici Slovanov prizna stali sedež v svetni Društva narodov. V istem smislu bo dr. Ninčič posredoval tudi v Parizu.

»Giornale d'Italia« je posvetil sestanku največjo pozornost in med drugim poudarjal: Nemški tisk je alarmiran. Do nedavna se je omejeval dvoboj med Nemčijo na eni strani in Francijo in zaveznicami na drugi strani. Italija, kakor Anglija, je stala ob strani. Dobri Nemec pa očitno ni bil s tem zadovoljen. Število nasprotnikov mu ni zadostovalo, hotel jih je še več. V Berlinu smatrajo, da veriga, ki oklepa Nemčijo od Francije preko Čehoslovake proti Poljski, ni še dovolj močna in da še potrebuje drugih verig. Tako so Nemci vsilili Italiji boj in protinemsko razpoloženje. V Jugoslaviji pa se Nemci povzročijo mnogo skrbi. Dotakniti se Bremerja, pomenja Italijo postaviti v vojno stanje. Zahtevati izvedbo priključitve, se pravi Italijo, Jugoslavijo in Čehoslovako alarmirati. Kakor za časa poskušanja povratka Habsburžanov v Avstrijo, odnosno na Madžarsko, ustvarja se tudi sedaj enotna fronta med Italijo in Male antanto, da se prepreči priključitev Avstrije Nemčiji.

Naši vojni dolgovi 666 milijonov dolarjev

Intervencija ameriškega poslanika pri Pašiču. — Stališče finančnega ministra omajano.

— Beograd, 27. februarja. Ameriški poslanik Dodge je večeraj od 17. do 18.30 posetil ministrskega predsednika Nikolo Pašiča v njegovem kabinetu. Politični krogi pripisujejo temu posetu izredno važnost, dočim drugi zatirajo, da se je poslanik Dodge samo opustil od Pašiča, ker v kratkem zapusti Beograd in je na njegovo mesto že imenovan dosedanj ameriški poslanik v Koppenhagenu. Poslanik Dodge je že 15 let ameriški poslanik v Beogradu ter je bil kot tak tudi za časa svetovne vojne in za srbske vlade na Krfu.

Po drugi verziji je bil poset poslanika Dodge v zvezi z ureditvijo vojnih dolgov v Ameriki.

V radikalnem klubu narašča nezadovoljstvo proti finančnemu ministru dr. Stojadinoviću in gotova skupina radikalnih poslancev zahteva od stranke-

ga čefa, da se dr. Stojadinović izmenja kot finančni minister. Ti radikalni kritizirajo državni proračun, priznavajo pa, da ima dr. Stojadinović zasluge za stabilizacijo dinarja, toda finančni minister je ravno odrekal v važnih finančnih problemih naše države. Obsojajo dr. Stojadinovića, ker je začel najprej urejevati dolgove v Ameriki, kjer je naša država razmeroma malo dolžna, namreč 66 milijonov dolarjev, a je prezrl oziroma obšel Francijo, kateri dolgujemo več kakor 400 milijonov dolarjev in Anglijo, kateri dolgujemo 200 milijonov dolarjev. Vprašanje Stojadinovićeve demisije je sicer zelo težavno, toda bo končno žrtvovan. Računajo tudi na to, da pride prihodnje dni do temeljitega obračuna med finančnim ministrom in Stepanom Radićem.

Kako je prišlo do rimskega sestanka?

— Rim, 27. februarja. Glede razlogov, ki so bili merodajni za sestanek dr. Ninčiča in Mussolinija, navajajo listi predvsem, da je zunanji minister dr. Ninčič kot zastopnik države, ki je vezana z Italijo po prijateljski pogodbi, smatral za potrebno, da osebo z voditeljem italijanske zunanje politike prouči mednarodno politično situacijo v Evropi. V Rimu so že preje vedeli, da pride do tega sestanka, kakor hitro se je dr. Ninčič odločil, da osebo pristavljajo izrednemu zasedanju Društva narodov v Ženevi. Ta svoj sklep je dr. Ninčič naznanil italijanskemu poslaniku v Beogradu g. Bodreru ter obenem izrazil željo, da bi se sestali z Mussolinijem. Poslanik Bodrero je o tem ovestil svojo vlado in Mussolini je takoj odgovoril, da je pripravljen na sestanek z dr. Ninčičem v svrhu proučavanja vseh političnih vprašanj, tika-kajočih se obeh držav, toda radi mno-

življenja socijalni čut? Oospodje, ki danes vedre in oblačijo v državi, naj bi se malo zamislili, kakšne perspektive se nam obetajo in kam nas lahko privede ta pot

Veliki snežni viharji v Sremu

— Zagreb, 27. februarja. Iz Sremske Mitrovice javljajo danes dopoldne:

Kmalu po ponoči je v Sremu, zlasti okoli Rume, Mitrovice in Indije nastal velik snežni vihar. Mestoma je močno snežilo in nato deževalo. Snežni vihar je potrgal vse brzoavne in telefonske zveze, ki vodijo iz Beograda proti Zagrebu. Ljubljani in Novemu Sadu. Temperaturi je jutraj zelo padla in je nastal precejšen mraz. Brzojavne in telefonske zveze so prekinjene. Zato so izostale danes vse telefonske in brzojavne vesti iz Beograda.

Tudi v Zagrebu je opažati znaten vremenski preobrat. Včeraj je deloma snežilo, deloma deževalo. Ponoči je postalo jasno, a danes jutraj je deloma oblačno, deloma jasno.

RADIČ PROTI UČITELJSTVU

— Zagreb, 27. februarja. V jugoslovenskih krogih, zlasti med učiteljstvom, ki je organizirano v jugoslovenskem učiteljskem udruženju, je vzbudilo splošno ogorčenje poročilo o novih persekucijah, ki jih izvaja prosvetni minister proti učiteljstvu. Brzojavno je prosvetni minister rešil dolžnosti in službe mestnega šolskega nadzornika v Osijeku M. Kačiča, sreskega šolskega nadzornika v Osijeku Vladka Ivakića in šolskega nadzornika v Našičah Stuhlhoferja. Vsi imenovani so bili odlični borci za narodno in državno edinstvo ter so se tudi udeleževali v udruženju jugoslovenskega učiteljstva.

ŠVICA PROTI POLJSKI

— Pariz, 27. februarja. »Journal des Debats« javlja iz Ženeve, da je švicarska zveza na vlada sklenila povodom zasedanja Društva narodov nastopiti proti vsakemu razširjenju sveta Društva narodov.

Sportno vremensko poročilo.

— Kranjska gora, ob 7.: Temperatura + 3° C, barometer stoji, jasno, saninec ugoden.

— Bohinjska Bistrica, ob 7.: Temperatura + 1° C, oblačno, zimski sport nemogoč.

Ljubljanski dogodki

Žrtev stanovanjske bede? — Dva nevarna individuja pod ključem.

Stanovanjska beda, ki je povzročila že nebroj tragedij, je zahtevala večeraj novo žrtve. Na pokopališču Sv. Krištofa so našli pasante okoli 13. neko ženo, ki je bila brez zavesti, Poleg nje je ležala steklenica, iz katere je dišalo po izolu... Pasante so takoj obvestili policijsko stražo. Prispele je na lice mesta višji stražnik Hlebec, ki pa je uvidel, da je vsaka pomoč prepozna. Navzlic temu je takoj pozval rešilno postajo. Nekaj minut kasneje je pred pokopališče pridrvel rešilni avto, naložili so nesrečno ženo in jo odvedli v bolnico. Kljub temu da so se zdravniiki trudili, da ohranijo ženo pri življenju, je ta eno uro po prevozu v bolnico izdihnila, ne da bi se popreje bila zavedla. V torbi, ki se je našla na pokopališču poleg nezavesne ženske, so bile listine, iz katerih je razvidno, da je pokopalka identična z Josipino Pirš, ženo kolarja v Ljubljani, pristojna v Begunje in stanujoča v Trnovski ulici št. 25.

Kaj je gnalo nesrečno ženo v smrt, pravzaprav še ni ugotovljeno, zdi se pa, da je pokopalka izvršila samomor vsled obupnih stanovanjskih razmer. Baje li je bilo odpovedano stanovanje. S svojim soprogom in ostalo družino je Hirsčeva živela v najlepši harmoniji. Gotovo pa je, da je samomor izvršila v duševni depresiji. Truplo pokopnice se danes obdura. — Karakteristično je, da je to že drugi samomor tekom enega meseca na pokopališču pri Sv. Krištofu.

Ljubljanski policiji je uspelo te dni razkrižati dva nevarna zločince, ki sta pretaklo leto izvršila velik vrom v Ribnici, a sta se dosedaj na spreten način skrivala pred oblastmi.

V noči od 27. na 28. novembra 1925. se je v Ribnici pojavil elegantni tujec ter se nastanil v hotelu gospe Uršule Arko. Elegantni tujec je nastopal samozavestno in prešerno ter je kategorično zahteval, da mu nakažejo sobo št. 3. To je družinska soba gospe Arko in v njej so bile shranjene vse rodbinske dragocenosti in drugi predmeti. Tujec je s svojim nastopom napravil ugoden dojem in tako so mu sobo nakazali. Vpisal se je kot Fran Simončič, strojar iz Celja.

Drugi dan je tujec brez sledu izginit, z njim vred pa so izginitle vse dragocenosti ter raznovrstni drugi predmeti. Tujec je odnesel 100 komadov žlic, 100 komadov nožev, 100 komadov vilic, vse iz kina srebra. Jedino orožje je bilo gravirano z monogrami A. A. S. ponarejenimi ključji je tu-

jec, ki se je očitno vpisal pod tujim imenom, odprl vse omare ter pobral iz njih vse dragocenosti, med drugim zlato zapesnilico z dvema cekinom, par zlatih uhanov, zlato 1 m dolgo verižico z obeskom 20 K cekina, poročni prstan z monogramom AA, srebrno brošo, srebrni prstan s kamenčki, 6 tolarjev ter večjo množino srebrnega denarja. Nadalje je pobral v sobi, kar se mu je zdelo vredno: odnesel je več porcelanastih skodelic, dve odeji, dve posteljni preprogi, 8 rjuh, 2 brisalici, 2 pregrinjali, črn mufl in boo iz kože kunc zlatice.

V sobi je bilo vse silno razmetano in bilo je opažati, a sta bila v njej dva človeka.

Tri dni popreje v noči od 23. na 24. novembra je spal v isti sobi neki Josip Stangel roj. 1897 v Hrušici, po poklicu zavarovalni potnik. Tatvina je bila takoj javljena oblastem in obveščena je bila tudi ljubljanska policija. Oblasti so takoj sumle, da mora biti ominozni Stangel v zvezi z vromom. Stangel je bil dne 3. decembra aretiran ter pripeljan v Ljubljano. Pri zaslišanju je začel v razna protislovja, in so ga zato obdržali v zaporu. Zanimaj je, da bi se poznal z zgoraj omenjenim Simončičem, med tem pa je policija ugotovila, da so ga videli dne 28. novembra v Ljubljani, v neki gostilni s človekom, ki se je na podlagi opisa ujemal s storilcem v Ribnici.

Policija je poizvedovala i nadalje ter je izvedela, da je imel Stangel prijatelja po imenu Ivana Mrvarja, ki je lesni manipulant. Dne 20. januarja je bil Mrvar v Gornji vasi, kjer je bil zaslišan in aretiran. Rekel je, da Stangerja sploh ne pozna. Policija pa je zaslišala več prič, ki so videli, da je bil Stangel v družbi z Mrharjem dne 28. nov. v neki trnovski gostilni. Priče so izpovedale, da je Mrhar identičen s prijateljem Stangla. Naknadno je policija ugotovila, da je imel Stangel v Ljubljani ljubico Tončko, kateri je kupil dne 18. nov. nov plašč, rokavice in razne potrebščine. Sploh je živel razkošno in veselo: auto, ljubice, krokarje in dr. je bilo na dnevnem redu.

Omenjeni Mrvar je dne 28. nov. prinesel k nekemu tukajšnjemu urarju zlato uhane v popravilo. Uhani so bili last gospe Arko iz Ribnice. Sedaj je imela policija v rokah dokaz, da je Mrvar identičen s tujcem Simončičem in ga je zaprla. Ukradenega blaga dosedaj še niso izsledili. Verjetno je, da sta ga vlomilca skrila v Ljubljani. Policija se zato tem potom obira na javnost, ki bi znala oblasti dati eventualne podatke. Mogoče je, da sta to pova blago shranila kje v Ljubljani.

Pretep pri predavanju

Beograd, 26. februarja p. Nocoj je imel ruski novinar Aleksander Ksjunin predavanje na ljudski univerzi o današnjem stanju v sovjetski Rusiji. Predavanje je bilo obilno posečeno. Galerije so zasedli komunistični študenti, ki so sredi predavanja začeli velik hrup, motivli govornika in mateli nanj razne stvari, kakor čaše itd. Poslušalci v parterju so bili razpoloženi proti boljševikom, naker je nastal velik pretep med komunističnimi študenti in antikomunisti. Več je število dijakov je bilo poškodovanih. Vse učilska oblast je intervenirala ter komaj napravila red.

Vlom v urad osiješkega velikega župana

Osijek, 26. februarja. n. Prošlo noč so neznani zlikovci vlomili v urad velikega župana. Vlomilci so razbili veliko blagajno wertheimerico in odnesli 80.447 dinarjev. V blagajni je bilo 63 tiroščakov, ostali denar pa v stotikih in drobižu. O storilcih n nobenega sledu.

Borzna poročila

Ljubljanska borza danes ni poslovala. Zagrebška borza danes ni poslovala. V prostem prometu so notirali: Curit 10.9525, Pariz 210, London 276.80, Newyork 56.90, Praga 168.65, Milan 228.25, Berli 13.55, Dunaj 802.

INOZEMSKA BORZE

— Curit, 27. februarja. Predborza: Beograd 9.14, Pariz 19.20, London 25.265, Newyork 519.75, Milan 20.98, Praga 15.38, Berlin 123.75, Dunaj 73.20.

— Trst, 27. februarja. Predborza: Beograd 43.80, Pariz 92, London 121.05, Newyork 24.90, Curit 478, Praga 75.75.

Našim rodbinam priporočamo

KOLINSKO cikorijo
izvrsten pridelek h kavi.

Redukcija trboveljskih rudarjev

TPD boče odpustiti eno tretjino rudarjev. — Družba je obogatejša od našega prebivalstva. — Redukcija bi bile nepotrebne, ako se znižajo ogromni prejemki malega števila družinskih močitev.

Sredi letošnje zime je začela Trboveljska premogokopna družba odpustiti rudarje in pomožne delavce v vseh svojih revirih. Začela je z upokojitvami starih rudarjev. Ako bi bila pokojnina taka, da bi omogočala vsaj skromno preživljanje, bi penzioniranjem ne bilo oporekati. A današnja pokojnina taka ni. Po večdesetletnem delu so pahnjeni v bedo in obup starčki, ki so potrošili svojo življenjsko energijo v rovinah, v službi za tuj kapital.

A Trboveljska je šla še dalje. Penzioniranih je sledilo odpustitve mlajših delavcev. Sprva so jim odpovedovali delo v manjšem številu, po 100 do 200 pri vsakem izplačilu; a število odpustitvenih je bilo vsakokrat večje in znaša danes skupno že okrog 1500; za današnji izplačilen dan pa napovedujejo še nadaljnjo odpoved okrog 1000 rudarjev. Redukcija bi tako obsegala približno eno tretjino vseh nameščenih TPD.

Družbino vodstvo utemeljuje te ogromne redukcije, menda največje, kar smo jih kdaj imeli v Sloveniji, s nadprodukcijo premoga in splošno gospodarsko krizo. Mnoga industrijska podjetja so omejila ali popolnoma ustavila svoje obrate, privatniki so pod pritiskom težkih življenjskih razmer prisiljeni k skrajnemu štedenju. Vse to vpliva tudi na konzum trboveljskega premoga, ki se ga porabi mnogo manj kakor pred leti. Vsa skladišča premoga so prenapolnjena, novih odjemalcev ni in družba ne ve, kam s premogom. Za to hoče omejiti produkcijo premoga in odpustiti odvisne delavce.

To so podatki, ki jih navaja Trboveljska in na prvi hip tudi njeni argumenti. A stvar je drugačna. Trboveljska premogokopna družba je danes največje privatno podjetje v naši državi in to podjetje, ki globoko posega v vse naše gospodarsko življenje, podjetje, ki je po vsem svojem ustroju in poslovanju tesno zvezano z našo državo in ne smejo veljati strogo računčarska načela, ki jih morda lahko porabljajo kot manjši, na ožji kraj interese.

Trboveljska je po prevratu znatno zvišala svojo glavnicu. Pa to bi se moralo dalo pojasniti z valutno devalvacijo. A družba je tudi stvarno silno povečala svoje imetje; razvila in uredila je nove rudnike; otvorila in uredila stare, postavila celo vrsto novih zgradb. Vse te investicije so danes že plačane; krila jih je iz tekočih dohodkov. Pred leti, ko so bile naše železnice še zelo pasivne, jim je Trboveljska dostavljala premog po visoki ceni, pri tem pa uživala še posebne privilegije pri dostavljanju vagonov. Ako pomislimo, da je Trboveljska krila tri četrtine premožne konzuma naših železnic, si lahko predstavljamo, kako ogromne vsote so prispevali naši davkoplačevalci k dobičku TPD.

Ze to dejstvo samo bi zahtevalo od družbe obzirnosti in več socialne odgovornosti. Podjetje, katerega moč in bogastvo temeljita na prispevkih vse javnosti, na naklonjenosti države, se ne sme postaviti na stališče brezskrbnega kapitalizma.

Pri tem pa je treba pomisliti še na drug moment, ki je značilen in tragičen obremen. Kadarkoli je šlo v minulih letih za povišanje rudarskih mezd, so zastopniki družbe med drugimi argumenti proti povišanju navajali tudi trditve, da je produkcija, ki odpade na enega delavca, mnogo manjša od predvojnne. Po zadnji mezdni regulaciji so se rudarji poprijeli in to razmerje bistveno spremenili. Danes povprečna produkcija enega delavca ne le dosega predvojnno, ampak jo že celo prekaša. Delavski žulji so dvignili produkcijo premoga in napolnili skladišča. Poleg gospodarske krize je v veliki meri zasluha — ali morda krivda — delavcev, da ima družba preveč delavcev. In kakor v zasmeh plačuje družba povečano pridnost in spretnost delavcev s tem, da jih odpustja!

Zato je umevno, da je danes na strani rudarjev vsa naša javnost. Zlasti je razburjeno prebivalstvo v rudarskih revirih in njihovih okolici, ki je posredno po redukcijah tudi hudo prizadeto, saj živi več ali manj od rudarjev. Vaška nesreča za rudarje je obenem nesreča za prebivalstvo in Trboveljska tepe s redukcijami prebivalce ravno tako kakor svoje nameščenice.

Dolžnost Trboveljske je, da upošteva svoje izjemno stališče v naši državi, da se ozira na našo javnost, da ne tepta načel socialne pravičnosti. A ona je gluha za vse to, odklanja vse posredovanje, vse kompromisne predloge. Vršila se je že več anketa, a vse so ostale brezuspešne. Redukcije se nadaljujejo v vsej brutalnosti.

Vsi trpimo pod gospodarsko krizo. Tudi Trboveljska družba. A ne gre, da pusti trpeti le svoje nameščenice. Ni dvoma, da je stagnacija v konzumu premoga le prehodni pojav. Za to dobro mora družba sama prevzeti riziko, ki ga pravičnima niti ni. Ravno te dni je ustanovila družba posebno podjetje za prodajo svojega premoga. To podjetje bo zaslužilo na leto okrog 40 milijonov Din, ako pa bi prodajala družba premog v lastni režiji, bi jo to veljalo kvečjemu 4 milijone. 36 milijonov dinarjev gre torej brez potrebe v žep prekupčevalcev.

In dalje: upravni svetniki družbe in njeni ravnatelji so prejeli lansko leto na tanih letih in plačah najmanj 5 milijonov dinarjev in družba je izkazala nad 30 milijonov Din čistega dobička. Odrzite se samo eni četrtini čistega dobička; znižajte prejemke ravnateljev in upravnih svetnikov za eno tretjino; izločite nepotrebne prekupčevalce pri prodaji premoga — pa boste prihranili mnogo več, kakor pa rabite, da lahko vse reducirane rudarje in njihove rodbine preživljate skozi celo leto. Dokler tega ne storite, nimate pravice govoriti o gospodarski krizi. Nečuvna krivica je, da vlečete upravni svetniki in ravnatelji po stotisočih, si kupujejo avtomobile in vile, delavca pa, ki bi rad delal, pehate na cesto in v bedo.

Politična in finančna morala

Pomembna lekcija češkoslovaškega finančnega ministra političnim strankam in javnosti.

Omenili smo že večkrat govornik, ki ga je imel češkoslovaški finančni minister dr. Engliš v socialnopolitičnem odboru praškega parlamenta povodom razprave o novih uradniških zakonih. Odlični češki politik je porabil to priliko za kratka načelna razmotrivanja o kočljivih odnosih med državnimi interesi in strankarsko demagogijo. Engliševa izvajanja ne veljajo samo za Češkoslovaško, ampak po večini za vse v demokraciji še mlade evropske države, zlasti tudi za Jugoslavijo. Namenjene so na eni strani političnim strankam, na drugi pa tudi javnosti in še posebej uradništvu. Dr. Engliš je izvajal med drugim:

»Odbor se mora pri svojih posvetovanjih zavedati železnega okvirja, ki ga je nemogoče prekrakati, ako naj zakon v finančnem oziru ne postanejo neizvedljivi. Nemogoče je razpraviati o povišanju državnih izdatkov brez ozira na davčno zmoglost prebivalstva. Žal se danes niti mase volilcev niti politični voditelji ne nujne zveze ne zavedajo. V isti sapi zahtevajo nove državne izdatke in znižanje davkov. To ni znak odgovornosti in resnosti. Lahko je zvaliti odgovornost od sebe na finančnega ministra in ga naslikati kot nasprotnika uradništva, ki mu noče dovoliti večjih plač. Stranke slikajo sebe kot zagovornice socialne pravičnosti napram finančnemu ministru. Finančni minister pa mora varovati pristaše istih strank pred novimi davki.

Ne gre za mojo popularnost. Bil bi slab finančni minister, ako ne bi na poslednjem vsi zabavljali na mene. Gre pa za vzgojo naroda, za pošteno resnico, za načelo, da je treba pri vsakem povi-

šanju izdatkov računati z davčno zmoglostjo prebivalstva. Neiskreno je od političnih strank, ako napadajo finančnega ministra, da ni socialno človek, ker noče pristati na višje plače državnih nameščenikov, istočasno pa ga napadajo kot socialnega in gospodarskega škodljivca, ker noče znižati davkov. Jaz nazadnje nimam nič proti temu, ako me napadate na političnih shodih radi mojega odpora proti večjim plačam. Morda rabite to v svoje strankarske svrhe. Menim pa, da si stranke s tem ne dajejo baš spridčelne resnost in notranje moči.

Na drugem mestu svojega govora je apeliral finančni minister na uradništvo. Poudarjal je:

»Ako premoštramo dosedanje diskusije med uradništvom o novih zakonih, dobimo precej čudno sliko. Redko kdaj sem slišal, da je kakšna skupina uradništv poudarjala, da so njeni prejemki absolutno premajhni. Vse skupine marveč trdijo, da imajo manj kakor druge uradniške kategorije. To je zelo značilno. Učitelji n. pr. merijo na milimetre administrativnih uradnikov s srednješkolsko izobrazbo. Računski uradniki zahtevajo večje prejemke, kakor jih imajo učitelji, ker so morali poleg srednje šole polagati še poseben izpit iz državnega računovodstva. Uradniki z visokoškolsko izobrazbo kažejo pa višje prejemke sodnikov, sodniki zopet se sklicujejo na svojo večjo odgovornost in tako gre naprej brez konca. To je mučno. Ako ne bi šlo za veliko načelno reformo državne uprave, bi mi bilo najljubše, da bi teh 700 milijonov, ki smo jih določili za zvišanje uradniških prejemkov, stavili na razpolago uradniškim organizacijam, da se same spoznamo o njihovi razdelitvi. Uverjen sem, da bi potem do razdelitve sploh ne prišlo in bi država cel znesek prihranila.«

Velik požar v Zagrebu

V trgovini Edvarda Sterna v Zagrebu, v Nikoličevi ulici, je večeraj popoldne izbruhnil velik požar, ki je povročil nad 100.000 Din. škodo. Požar je nastal takole: Prodajalci Stefa Krainer in Katica Paletić se odprli prodajalno okoli 2. popoldne. Pol ure na to se je v skladišču poleg prodajalne, v katerem se je nahajalo razno volneno blago, pojavil silen plamen in objel vse volneno blago. Trgovinjeva pravi, da je šla po odprtuju trgovine v skladišče ter je hotela prižgati električno luč, a vod je bil pokvarjen. Ona je ostala v skladišču in se v temi preoblekla. Ko je slišala pišč, je pri tem prevrnila steklenico, v kateri je bilo polnopriliter spirita. Steklenica je padla na tla ter se razbila. Spirit se je razlil po tleh. Kmalu nato je stopila v skladišče njena tovarišica Paletićeva in ker ni znala, da se je popreje razbila steklenica s spirito, jo je vzgala na tla gorečo žveplenko, ki jo je razgala, da posveti, ker električna luč ni funkcionirala. Spirit se je na tleh takoj vnel in je izbruhnil silen plamen, ki je takoj objel vse volneno blago. Trgovinje je bila zavarovana za 400.000 Din.

Zagoneten človek brez glave pojasnjen

Poročila smo o misterioznem dogodku v slavinski šumi »Kilura«, kjer so dne 7. t. m. našli truplo neznanega človeka. Truplu je manjkala glava. V žepu je imel neznanec ekrazit. Orožnik v Vukovarju so sedaj ugotovili identiteto mrtvega. To je inženjer Alojz Eger, zaposlen v Golubovcu, rodom iz Češkoslovaške. Odšel je nenadoma iz Golubovca, ne da bi komu javil svoj odhod. Pred odhodom je pisal nekemu svojemu prijatelju, da odpotuje na Turško. Inženjer Eger je bil zelo agilen v svojem poklicu ter je imel okoli 50.000 Din prihranjenega novca. Kaj ga je napotilo v šumo, kjer so ga našli mrtvega, ni ugotovljeno.

Kdo je neznanec, ki ga je spremljal, se ne ve, zdi se pa, da so mu oblasti za petami. Zagonetka je, čemu je Eger nosil ekrazit v žepu. Brezdvomno mu je bil ekrazit potaknjen, da se fingira nesreča, faktično pa je bil nesrečen urojen in oropan. Zločinec je ravnal zelo previdno: pustil je mrtvecu uro in

300 Din. Da bi inženjer potoval le s 300 Din v žepu v inozemstvo, pa je popolnoma izključeno.

Preiskava se nadaljuje. Nekateri seljaki iz Jankovca pripovedujejo, da je pokojni inženjer v neki gostilni menjal bankovce za 1000 Din. Zato je sum roparskega umora povsem upravičen.

Vino

priznana prvih vinogradnikov

kakor bratov
Golarič (cviček),
Faleschini (burgundec),
Fischeraner (jeruzalemec),
Košarjeva razstavna specialiteta „traminec“

priporoča za postni čas

P. Košak
preje Ferline.

Sport

Letošnji program SK Ilirije

Zanimive nogometne prireditve v Ljubljani.

— Gostovanja inozemskih klubov.
SK Ilirija, za sedaj še naš najmočnejši nogometni klub, ima za pomladno in poletno sezono pripravljen bogat program, s katerim hoče proslaviti 15letnico svojega obstoja. Prvo internacionalno prireditev ima Ilirija ob Veliki noči, ko gostuje v Ljubljani oba dneva prvaki Gradca in Stajerske, SK Sturm. Tekmi se vršita 4. in 5. aprila. Sturm je simpatično moštvo, znano iz svojih lankoletnih gostovanj v Ljubljani, ko je prvi dan Ilirija zmagala s 3 : 0, drugi dan pa po ostri borbi podlegla z 2 : 1.

Od 13. do 16. maja priredi Ilirija velik nogometni turnir, katerega se udeležijo štirje najmočnejši jugoslovanski klubi: zagrebška klub Hašk in Gradjanski, splitski Hajduk in beograjska Jugoslavija ali pa BSK. Ilirija se poleg tega pogaja z znanim monakovskim klubom München 1860. Pogajanja so baje že zaključena, vendar še termin ni določen. Za gostovanje v Ljubljani se je ponudil tudi praški BFC (amaterji), zdi se pa, da pogajanja ne bodo uspela, ker stavi DFC previsoke zahteve. Tekom pomladne sezone bomo imeli tudi priliko, da dobimo v goste enega prvorazrednih italijanskih klubov, najbrže FC Padua, ki se po moči lahko meri s kluboma Bologna ali pa Torino.

Da čim bolj izpopolni svoje moštvo, predvsem v tehničnem oziru, najame tudi letos Ilirija prvovrstnega trenerja. Pogaja se z raznimi popularnimi dunajskimi igralci. Kakor smo obveščeni, prispe še tekem prihodnjega marca eden najsimpatičnejših, tudi ljubljancem dobro znani dunajski izrazec. Letošnje tekme bo Ilirija večinoma odigrala s sledečimi moštvom: Miklavčič, Pogačar, Beltram, Tavčar, Herman, Lado Zupančič, Gabo, Zupančič, Dekleva, Janez Zupančič, Oman, Poduje, Doberlet, Pevalak in Kreč.

— Klub kolesarjev in motociklistov
»Ilirija« v Ljubljani vabi vse člane na IX. redni občni zbor, ki se vrši jutri, v nedeljo ob 14.00, dopoldan v »Prešernovi sobi« restavracije Novi svet, Gosposvetska c. 14.
— Odbor. 261/a

— Nogometna tekma Sarajevo-Beograd.
Sarajevski nogometni podsavez se pogaja z beograjskim podsavezom v svrhu odigranja dveh medmestnih tekem med Sarajevom in Beogradom in dveh tekem podsaveznih reprezentanc. Dne 29. in 30. maja naj bi se v Beogradu igrali tekmi Sarajevo-Beograd in SNP-BLP, 4. in 5. septembra pa bi se igrali revanšne tekme v Sarajevu. Tekmi še nista definitivno sklenjeni.

— Hašk : Gradjanski. Jutri se vrši v Zagrebu pokalna tekma med tema dvema najmočnejšima moštvoma ZNP.

Beležnica

KOLEDAR.
Danes: Sobota, 27. februarja 1926; katoliški: Leander; pravoslavni: 14. februarja: Ciril apostol; muslimani: 14. šabana 1344: židje: 13. adara 5686.

Jutri: Nedelja, 28. februarj: 1926; katoliški: Roman; pravoslavni: 15. februarja, Onisim; muslimani: 15. šabana 1344; židje: 14. adara 5686.

DANASJNE PRIREDITVE.

Gledališče: opera zapeta, drama ob 20. »Obrt gospe Warrenove«.

Kino: Matica: ob 4. in pol 6. »Mati in dete«, zvečer »Korzar Pietro«; Dvor: »Zamenjana nevesta«; Ideal: »Frizijska kri«.

— Čas predstav na plakatih in v inseratih.
Predavanja: ob 20. na Taboru »Katoličanstvo v srednjem veku«; ob pol 21. pri Levu (Soča) »Higijensko življenje«.

Nogometna tekma Ilirija : Primorje ob 17. na igrišču Ilirije.

NEDELJSKE PRIREDITVE.

Gledališče: opera ob 15. »Zvedavo ženske«; drama ob 15. »Naša kri«, ob 20. »Deseti brat«.

Kino: Matica: »Korzar Pietro«; Dvor: »Zamenjana nevesta«; Ideal: »Frizijska kri«.

— Čas predstav na plakatih in v inseratih.
Predavanja: V kinu Matici ob 10. »Mont Blanc« (g. Mikar), ob 11. »Higijenski pred ljudstva (dr. Pirc). V Glasbeni Matici ob 10. »Razpad družbe in propad umetnosti« (Sr. Kosovel).

Nogometne tekme: Slovan : Hermes ob 13.45; Jadran : Ilirija ali Primorje ob 15.30. Obe tekmi na igrišču Primorja. Dopoldne ob 8.30 in 10.15 na igrišču Ilirije tekme rezervnih moštev.

DEZURNE LEKARNE.

Sobota: Piccoli, Dunajska cesta; Bakan čič, Karlovska cesta.

Nedelja: Kakor v soboto!

VLAKI ODHAJAJO IZ LJUBLJANE

na Gorenjsko ob 5.22 (ob nedeljah in praznikih), 6.43, 8.25 (z gorenjskega kolodvorja), 11.40, 14.50, 17.40 (z gorenjskega kolodvorja), 19.05, 14.00 (brzi);

na Doljensko ob 6.20 (brzi), 18.50, 23.00; v Kamnik ob 5.15 (ob nedeljah in praznikih), 7.55, 14.10, 18.20;

na Vrhniko ob 7.48, 13.25, 18.15; proti Rečku ob 3.28 (ekspres), 4.17 (brzi), 4.50 (brzi), 6.02, 8.40, 12.15 (brzi), 14.25, 16.49 (brzi), 18.30, 22.45 (brzi);

proti Zidnem mostu ob 0.30 (brzi), 0.58, (brzi), 2.12 (ekspres), 5.27, 7.44, 8.36 (brzi), 12.02 (brzi), 12.10, 14.20, 17.00 (brzi), 17.50, 23.15.

Prošnja in poziv vsem javnim uradom

Naši rojaki, ki so prisiljeni iskati dela in zaslužka v tujini (v Avstriji, Ogrski, Nemčiji, Franciji, Belgiji, Holandiji, so in ostanejo večinoma še jugoslovanski državljani. Kot taki potrebujejo iz domovine še vedno razne krstine, domovinske, samske, poročne in druge listine, ženitbena dovoljenja, potrdila o vojaški službi, volne vdove proglavne pogrešanih mož za mrtve itd. Kakor izseljenci sami, tako s tudi njihovi otroci se naši državljani, ki tudi vseh teh listin potrebujejo. Brez njih se ne morejo poročiti in ne morejo dobiti v tuji deželi svojih pravic, prejemkov itd. Oblastva jih, ako nimajo potrebnih izkazov, pritisaka, sikanirajo in jim grozijo z izgonom. Da se rešijo teh težav, se nekateri odpovedujejo domovini in se dajo prepisati za tuje državljane, s čimer so sami in njih potomci za domovino definitivno izgubljeni.

Preskrbovanje teh papirjev pa je združeno z velikimi težavami. Nekateri uradi pač hitro uspevajo takšno prošnjo, v enem ali dveh tednih je zaprosilna listina že v rokah prosilca. Pri drugih pa je drugače. Naši rojaki se pritožujejo, da jim nekateri uradi splošno govorijo slabo na roke. Na prošnjo ne dobijo prekrat nobenega odgovora in, če tudi prekrat ponovijo, ostane istotako brez odgovora kljub temu, da je denar priložen. Celto leto dve leti in še več traja časih, predno kdo s težavo zbere svoje papirje. V kakem mučnem položaju so med tem ljudje, ko se jim listine toliko časa brez potrebe zadržujejo! Zato se obračamo do vseh javnih uradov v Sloveniji z vladno in nujno prošnjo, naj gredo našim rojakom v tujini pri tem, kar je možno, hitro na roko! Ako morda manjka potrebnih podatkov, naj se jim to sporoči, ne pa jih pustiti čakati brez odgovora. To zahteva naša čast, pa tudi oziar na rojake, ki imajo itak v inozemstvu kot tuji dovolj trpko življenje.

Jack London:

Roman treh src

— Da, — je zamrmral peon. — Moj oče je čistokrvni Maya.

— Vstani in pojdi. In ostani v gorah skupaj s svojim očetom iz plemena Maya. Nižave niso za tiste, ki so bili rojeni v Kordillerah. Plemiči ni tu in zato ga tudi ne morem soditi. In naposled je samo farmar. Drugi farmarji, njegovi sosedi in prijatelji, so tudi svobodni.

Nastala je pavza in tedaj je stopil naprej Henry.

— Jaz sem tihi, — je dejal pogumno. — ki me po krivici obsodili na smrt zaradi umora, ki ga nikoli nisem izvršil. Umorjeni je bil stric devoyke, ki jo ljubim in s katero se tudi poročim, če je tu v Kordillerah pravičnost.

Toda poglavar ga je prekinil.

— Dvajset priči lahko potrdi, da je doživel močno javno zagrožilo, da ga umori. Komaj dobro uro nato smo ga našli na lcu mesta. Truplo nesrečne žrtve je bilo še toplo, morilec je pa klečal pri njem, kakor da se kesa svojega krvavega čina.

— Resnico je govoril, — je pritrdil Henry. — Čisto sem tistemu človeku — zakaj oba sva bila

pijana in krvoželjna. In res so me našli pri njegovem truplu. A vendar ga nisem umoril. Ne vem in ne morem uganiti, čegava strahopetna roka mu je zasedila v temni noči nož v hrbet.

— Pokleknila oba skupaj, da se prepričam, kje je resnica, — je zapovedal Slep Bandit.

Dolgo je tipal s svojimi občutljivimi prsti. In dolgo se ni mogel odločiti. Vedno znova se je dotikal s prsti njunih lic in ju prijemal za roke, da se prepriča, kako utripajo srce.

— Je-li zamešana v to zadevo ženska? — je vprašal naenkrat Henryja Morgana.

— Divna ženska! Ljubim jo!

— Dobro je, da te muči ljubav, zakaj možiki, ki ne čuti v svojem srcu ljubezni do ženske, je samo napoli možiki, — je dejal sodnik.

Nato se je obrnil k poglavarju, rekoč:

— Tvojega srca ne vzemirja nobena ženska in vendar si nemiren. T-ale pa — je dejal in pokazal na Henryja, — se mi zdi nekam čuden. Ne morem reči, da je vse njegove notranje razdvojenosti kriva ženska. Morda si deloma kriv tudi ti ali pa nemiren zato, ker čuti tebe. Vstanita oba! Vajnega spora ne morem rassoditi. Vstanita pa povsem zanesljivo pot, ki nas privede do cilja. To je spopad med Kačo in Pitco. Ta je nezmožljiv, kakor je nezmožljiv bog. Zakaj na ta način skrbi bog za pravico na zemlji in med ljud-

mi. Tudi Blackstone trdi, da so taki sporni slučaji, pri katerih mora posredovati božja modrost.

XI.

Prav za prav bi človek mislil, da predstavlja ta nevarna kotlina sredi carstva Slepgeza Bandita majhno areno za bikoborbo. Kotlina je bila deset čevljev globoka in trideset široka. Dno je bilo ravno in treba jo je bilo samo malo popraviti, pa bi bila popolnoma simetrična. Okrog te kotline so se zbrali zagonetni prebivalci Kordiller, poglavarjevo spremstvo in plemičevi prijatelji. Krukega Sodnika in prekrasne mestice ni bilo.

Na povelje strogega in bojevitega moža, ki je pripeljal vse družbo v prestolico Slepgeza Bandita, sta se spustila Henry in poglavar po lestvici v kotlino. Sledil jima je poveljnik s svojimi vojščaki.

— Sam vrag vedi, kaj se tu snuje, — je dejal Henry Leonci in Francisu. Če bi priredili tu po vseh pravilih boksarsko tekmo, bi bil poglavar že vnaprej obsojen na poraz. Toda slepi starec ni neumen in vse kaže, da hoče izenačiti najine šanse. Če je temu tako in če me poglavar vrže, dvignite vi, kot edini gledalci, ki ste na moji strani, palce in začnite na vso moč kričati. Kar verjemite mi, da stori v nasprotjem slučaju njegova druhal isto

Poglavariju vse te priprave niso bile posebno po volji. Obrnil se je k poveljniku in ga nagovoril v španščini:

— Ne bom se boril s tem človekom. On je mlajši in tudi pljuča ima bolj zdrava. Sploh je pa vsa ta storija nezakonita. Vaš načrt nasprotuje zakonom panamske republike. Skratka, ta način borbe je ekseritorialen in krivice.

— To je preizkušnja Kače in Pitce, — ga je prekinil poveljnik. — Ti boš kača. Damo ti puško. Tvoj nasprotnik bo ptica. Niemu damo zvonček. Le poglej! Takoj ti bo jasno, kakšna je ta preizkušnja.

Na njegovo povelje so dali enemu izmed vojščakov puško ter mu zavezali oči. Drugemu, ki ni imel zavezanih oči, so dali srebrni zvonček.

— Mož s puško je kača, — je dejal poveljnik. — On lahko ustrelji v ptico samo enkrat. Ptica je mož z zvončkom.

Poveljnik je dal znamenje in mož-kača je zazvonil ter skočil naglo v stran. Mož-ptica je pomeril v tisto smer in se pripravil, da sproži. — Razumeta? — je vprašal poveljnik Henryja in poglavarja.

Henry je prikimal z glavo, poglavar pa je veselo vzkliknil.

— Jaz bom torej kača? —
— Da, ti si kača. — je prikimal poveljnik.

Prosveta

Repertoar Narodnega gledališča v Ljubljani.

DRAMA.

Sobota, 27. februarja: «Obt gospe Warre-
nov». F.

Nedelja, 28. februarja: Ob 15. pop. «Naša
kri». Ljudska predstava po znanih cenah. Izv.

Ob 20. zvečer «Deseti brat». Ljudska
predstava po znanih cenah. Izv.

Ponedeljek, 1. marca: «Herik IV.». C.

Torek, 2. zaprt.

Sreda, 3. Ana Christie. A.

Četrtek, 4. Zapeljivka. F.

Petek, 5. Naša kri. B.

Sobota, 6. Pegica mojega srca. Dijaška
predstava po znanih cenah. Izv.

OPERA.

Sobota, 27. Zaprt.

Nedelja, 28. ob 15. «Zvedave ženske».

Ljudska predstava po znanih cenah.
Izv.

Ponedeljek, 1. Zaprt.

Torek, 2. Večni mornar. B.

Sreda, 3. Orfel v podzemlju. E.

Četrtek, 4. Jongleur de Notre Dame. D.

Petek, 5. Zaprt.

Sobota, 6. Večni mornar. F.

Novi muzikalije

Osnovna vtiolinska šola za učiteljska,
glasbene šole in slične zavode. II. zvezek,
sestavil Adolf Gröbming, učitelj glasbe. Za-
ložila Minka Modic. cena 14 Din.

Mitico litografiran zvezek je nadljev-
ne Gröbmingove vtiolinske šole in obsega
tretje leto poltonov. Na 24tih straneh pri-
naša najprej izbrane gimnastične vaje, nato
skale (Faur in Baur), akordne in triles,
ritmične vaje, vspejane in druge in tretje
leže poltonov. Intervale na podlagi C-
durve skale, kromatično premikanje I.
prsta, zmanjšano kvinto in molove skale
(a, d, g), ki vsakemu teh delov, kratko, a
temeljito obdelajo, je sestavljati dodal ne-
kaj praktičnih vaj v obliki prijetnih pesmi
in manjših glasbenih točk s spremljevanjem
druge vtioline ter klavirja. Te vaje pa se
izgledajo lahko tudi brez klavirja, ker ga
spremljajoča vtiolina popolnoma nadomeš-
tuje. Lahko jih učenci uporabljajo pri do-
maših produkcijah ali šolskih prireditvah,
ker imajo svojo umetniško vrednost. V
zvezku se nahaja nekaj malih napak, ki jih
naj sestavitelj popravi predno da zvezek
v promet. Želeli je, da Gröbming čim prej
priđe s 3. zvezkom, ker bodo nadarjeniji
učenci ta zvezek prav hitro predeležili. Cena
mislim da 14 Din. za lepo, razločno in pre-
gledno pisano izdanje nikakor ni visoka. To
našo domačo vtiolinsko šolo prav toplo
priporočam.

«Zbor», mesečna revija za novo zbor-
ovsko glasbo z glasbeno književno prilogo.
Izdaja pevsko društvo «Ljubljanski Zvon»,
urednje Zvonko Prelovec. II. letnik, 1. šte-
vilka.

Glasbeno - književna priloga prinaša
uvodnik, v katerem uredništvo in uprava
temeljitje izdajanje «Zbora», zavedajoč se
težke naloge takega podjetja in vabi k so-
delovanju vse jugoslovanske glasbenike, ki
se zanimajo zlasti za zborovsko glasbo.
Anton Dolinar objavlja v članku «Novi
Akordi» (1901-1914) pregled delovanja
istihi, podčrtavajuč največje zasloge uro-
dnika dr. Ojtmir Kreka za uveljavljanje no-
vih glasbenih smeri. Brez dr. G. Kreka bi
naša glasba tičala morda še v Nedvedovih
časih. Kratke pregled močnega glasbenega
življenja podaja nepopolni članek. Dr.
Stanko Vurnik govori o potrebah sloven-
skega glasb. življenja v letu 1926. Zavzema
se za dvig operne in simfonične produkcije,
osnovanje Slovenske filharmonije, za zdru-
žitev obstoječih dveh Pevskih Zvez, za di-
rigentski tečaj, za muzikološko stolico na
naši univerzi, za organizirano zbiranje, ob-
delovanje in izdajanje našega glasbenega
folklorja, za literarno Glasb. Matico, za
konec površnosti pri našem glas. produc-
tiranju, za znanstveno, objektivno kritiko.
Članek je zelo aktualen in vsega uvaževanja
vreden. Anton Dobronić plešira v članku
«In hoc signo vincas» za nacionalno smer
naše glasbe. S. Cerut pa opisuje delo pri-
morskega učit. zbora ter bodi razvoj
slov. učit. zbora. Dalje je v prilogi mnogo
manj štev. Pod marko «Naša skladatel-
ja» čitamo o Kosti Manojloviću in Ivanu
Ocvirku, tedaj o skladateljih, ki so zastop-
nani v glasbeni prilogi. Zanimive so ru-
brike o Pevskih organizacijah, Pevskih
društvih, Glasbeni list, Opera in koncertna
kronika, Iz glasbenega sveta, Listnica
uredništva in Listnica uprave.

Stvari so pisane pregledno, kratko, celo
nekam prehladno, kar pa je razumljivo,
ker je v urejevanju lista še ne dovolj ver-
ziran Prelovec moral zbrati in spisati vse
sam. In to ni kar tako!

Glasbena priloga nudi pev. zborom dva
moška zbora: «Orlu orle», ritmično precej

zavita, harmonično pa dovoli priprosta
skladba, moji zbor. «Za nio, kot riba za
vodo», ter Ocvirkov mešan zbor «Jabuka»,
karakterističen za komponista zlasti v
Larghetto delu z markiranim basom.
Zborček je prav ljubezniv in ga bodo me-
šani zbori zaradi njegove prijetne pripro-
stosti radi peli.

Celoletna cena mesečne revije s knji-
ževno prilogo vred je 40 Din. naravnost
maljna vsota, ki jo lahko zmore vsako pev-
društvo in, prav nič ne dvomim, da si
«Zbore» zato tudi takoj naroči. — E.

Našim pisateljem!

«Vodnikova družba» bo izdala vsako
leto po eno izvirno leposlovno knjigo, ki
bo obsegala 6 tiskovnih pol. Poleg tega
pa tudi v istem obsegu prevode iz sloven-
ske leposlovne književnosti. Slovenske pi-
satelje, ki imajo pripravljen kak tak svoj
umotvor ali ga pišejo, vabimo, da ga dajo
družbinemu vodstvu proti običajni literarni
nagradi na razpolago. Posebno umetniško
uspele umotvore bo družba še posebej na-
gradila.

Rokopisi naj se vodstvu «Vodnikove
družbe» dopoljšijo najkasneje do konca
meseca aprila t. l.

Ljubljana, 22. februarja 1926.

Vodstvo «Vodnikove družbe».

Koristna in potrebna knjiga

DR. ALBIN OGRIS: POLITIČNE STRANKE

Ljubljana, 1926. Samozaložba. Str. 270.
Tiskala Ljudska Tiskarna v Mariboru. Cen-
a: po pošti 42 Din, priporočeno 45 Din, za
inzenstvo 45 Din, za diake 35 Din. Knjiga
se naroča pri pisatelju v Ljubljani, Ciril-
Metodova ulica 19.

Dobili smo s to knjigo delo, kakoršnega
doslej nismo imeli, ki ga pa nujno potre-
buje vsa naša inteligenca. Politika danes ni
več samo sport za ljudi, ki imajo čas in de-
nar. V dobi demokratizma je zanimanje za
politične probleme v življenjskem interesu
vsakega, saj temelji vse naše državno in
splošno javno življenje na političnih strankah,
ki so danes glavno sredstvo za udeleževanje
v kulturnih, socialnih in gospodarskih
programih.

O vplivu in pomenu političnih strank v
našem javnem življenju razpravlja dr. Ogris
s temeljitostjo, po kateri je že znan. O knji-
gi bomo po možnosti spregovorili še obšir-
neje, za enkrat pa jo prav toplo priporoča-
mo vsem. Delo je tudi tehnično in zunanje
prav lepo in cena razmeroma mala.

Sprememba opernega repertoarja.

Uprava Narodnega gledališča obvešča p. n.
abonente in drugo gledališko občinstvo, da
se je moral že objavljati operni repertoar
vsi obdelosti več članov spremeni in
velja za danes soboto in naslednje dni re-
pertoar, kakor je zgoraj objavljen. Prihod-
ni teden prideta na vrsto dve premijeri v
operi in sicer v četrtek in v nedeljo zvečer.

Ljubljanska drama pripravlja B. Sha-
wovo komedijo «Pygmalion» z gg. Na-
blocko in Rogozom v večjih vlogah in v
režiji g. Puglija, v režiji g. M. Vere pa
Ibsenovega «I. G. Borkmanna» z gg. Vero,
Nablocko, Medvedovo, Saričev, Juvano-
vo V., Levarjem, Lipahom, Janom in dr.

Podrobni spored tega koncerta smo že
javili, danes nam bode dovoljeno ome-
niti par besed o drugi točki sporeda Josip
Suk iz «Životem a snem». To klavirsko
delo slavnega češkega komponista Josipa
Suka, člana slovitega češkega godalnega
kvarteta, je prevzravn zbirka iz življen-
skih utisov in fantazije snaj tega moderne-
ga češkega mojstra. Z raznimi nadpisi ka-
rakterizuje razna razpoloženja in se neka-
teri kosti posebno odlikujejo po homorju,
sarkazmu ali s srčito gesto napram usodi,
s katero se je imel Suk priložiti nekoliko-
krat in to prav nemiho seznaniti. Izredno
globoko občuteni sta n. pr. iz tega ciklusa
delo «Pozabljen grobov» na našem
vaškem pokopališču in pa k «Ozdravljenju
mojega sina». Na tem koncertu pa je Suk
zastopan še z nekim maljšim svojim delom,
namreč s pomladanskim idilo. V harmoni-
čnem ustroju se zrcali skladateljeva pot nje-
govega umetniškega razvoja v moderni
ameri. Odlični pianist Anton Trost zasluži
kot popoln in priznan umetnik naše abso-
lutno zanimanje in občinstvo vabimo, da
posesti ta koncert, za katerega so vstopnice
v predprodaji v Matični knjižarni.

F. M. Dostojevski: Idiot. V prevodu
dr. V. Borštnika je izdala Zvezna knjižarna
v Ljubljani kot 62. zvezek svoje že bogate
«Splošne knjižnice» I. del slovitega romana

Dostojevskega. Naša inteligenca večinoma
pač že pozna to res svetovno delo ruskega
velikana, a v domačem prevodu romana
doslej še nismo imeli. Zato bo posegel po
izdaji Zvezne knjižnice vsakdo, ki mu je
na tem, da ima doma lepe knjige, zlasti pa
naše ljudske knjižnice. Roman bo izšel v 4
delih, kakor ga je razdelil že avtor sam.
Prvi del obsega 284 strani in veča broš-
ran 32 Din. vezan pa 40 Din.

«Bračslavsko slovaško Nar. gled.» go-
stuje na dunajskem Carl-Th. z velikim
uspehom v igri «Piskrovec», ki ni Le-
harjeva znana opereta, temveč spada v
starejšo slovaško gled. literaturo in Du-
naščanom zelo ugaja.

Gledališke in glasbene novice iz Za-
greba. Z velikim uspehom je igral v četr-
tek v koncertni dvorani svetovni mojster
Jam Kubelik. Naval je bil tako velik,
da je moralo več sto ljudi ostati brez kart.
Kaj bo čele, ko pride koncem aprila go-
stovati Fjodor Šaljapin. Pel bo sa-
mo en večer in sicer bo izvajal svoj ve-
liki ameriški program. — V soboto je
priredila koncert ga. J. Stamatović,
učenka praškega konzervatorija, sedaj pa
že 5 let profesorica «muzičke šole» v Be-
ogradu. — V petek pa je bila na Tuškancu
premiera Tausig - Olingerjeve komedije
«Vse za znanost», ki jo je prevel in lokal-
iziral Arnost Grund.

Rusi v inozemstvu. V Londonu igrajo
Čehova izri «Ivanov» in «Striček Vanja» v
inscenaciji Komisarževskega. V Parizu
Kuprinovo «Jamo», v berlinskih komornih
igrah Dymovo «Zadnja ljubica».

Opice na odru. Moskovsko revolucij-
sko gledališče vprižori v kratkem Vaga-
sackovo igr. «Človek v kletki», N. D. The-
ater v Berlinu igra Unzerjev «Opčiji otrok»,
Nar. divadlo v Pragi pripravlja L. Anto-
nelijevo istoimensko igr., Stanovsko gled.
pa francosko komedijo «Govoreča opica».

Torej bi imel Kilišing, slavni predstavja-
vec opic v prejšnjem stoletju, tudi danes
veliko dela in zaslužka. Pačohosovo igr. «
Govoreča opica», ki slika klavemost čir-
kusiškega življenja, igrajo tudi že del časa
na dunajskem Lustspiel-Theatru.

— Zdravje. Izšla je 2. številka «Zdrav-
ja», ki vsebuje sledeče članke: Dubrovnik
v delu za ljudsko zdravje. O okolištinah, ki
vplivajo na naše zdravje. Ustna votlina —
važen vratar našega telesa. Razne aktu-
alnosti.

Film iz življenja filmske zvezde Glorije Swanson

Ker so baš te dni predvajali Glorijo
Swanson v njenem baje najboljšem filmu
«Madame San Gene», hočemo na kratko
ilustrirati preteklost, karakteristiko in bio-
grafijo Glorije Swanson.

Glorija Swanson velja danes za naj-
boljšo in najbolj dovršeno filmsko zvezdo
Amerike. V tem oziru ne more z njo tekmo-
vati nobena druga. Rojena je bila v Chi-
cagu. Svara je okoli 30 let, bržčas več ka-
kor manj. Njen oče je bil pomorski kape-
tan. V rani mladosti se je hotela posvetiti
slikarstvu, usoda pa ji je naklonila drug
življenjski poklic. Glorija se je spoznala z
režiserjem takratnega Essanay-filma, ki je
mlado slikarico angažiral. Kmalu na to je
vstopila v filmsko šolo Mack Sennetta. Ta-
kar je igrala običajne vloge «Batting
girl» skupaj z Marijo Prevost, Marijo
Thurmann in drugimi, ki so sedaj istotako
slavljene filmske dive. Od Sennetta je Glo-
rija odšla k podjetju Triange, pozneje pa
k največji ameriški filmski družbi Para-
mount kjer sodeluje še danes. Prva njena
večja vloga je bila v filmu «Male and
Female». Nato je pričela njena kariera na-
vzgor. Dosegla je uspeh za uspehom, sla-
vo in bogastvo. Tedenski njeni dohodki
znašajo 18.000 dolarjev (okrog 100.000 Din).
Najboljši njeni filmi, katerih večino smo
videli že tudi v Ljubljani, so sledeči: «Zlo-
glasna žena», «Korupcija», «Mož na po-
skušnjo», «Izpuščene hčere», «Morala
družbe», «Zapuščanka», «Pariska apašnja»,
«Carmelita, hči tulske lešje», «Zaza» in
njen zadnji film Madame San Gene. Obi-
čajno so njeni partnerji v filmih: Moreno,
Nagel, Rod la Roque, Roberts, Lyon,
Burns, Meighan, Gordon, de Roche in drugi.

Glorija Swanson je že drugi poroče-
na. Prvičrat se je poročila s popularnim
igralcem Wallace Beryjem. Iz prvega za-
koma ima hčerico, ki ji je istotako ime
Glorija. Kasneje se je Glorija Swanson lo-
čila od prvega moža in se preteklo leto
poročila s francoskim markizem de la Fo-

postati nezvesta svojemu možu?

«Zaljubljen sem in bogat, kaj ho-
čete še več?» je odvrnil Gilberto.
«Ako pristanete, bo vaše celo moje živ-
ljenje in vse moje imetje.»

Lilijana, kakor raztresena po neki
daljni misli, je begala s svojimi velikimi
modrimi očmi, spremljajoč poslednje
oblačke dima, ki so se odbijali od nje-
gove parfimirane cigarete.

Nenadoma, z izrazom nezaupanja,
je pogledala prijatelja v oči in pristavi-
la: «Ljubezen, bogastvo! Lepe besede
ali so samo besede!»

«Ne besede», je nadaljeval Gilber-
to, «ampak iskrena ljubezen in to vam
hočem tudi dokazati. Pred vaše noge
vam položim ves svoj denar in vse dra-
gocenosti neprecenljive vrednosti, po-
tem pa pobegete daleč odotod, proč
od nevarnosti in indiskretnih pogle-
dov. Pristanete?»

Drugi dan se je Gilberto dolgo raz-
govarjal z Lilijano.

Ker je bil gotov svojega plena, je
bil odkrit in ji je razodel vse svoje
skrivnosti. V neki hišici, ki jo je lju-
bosumno čuval, je bil zares skrli dra-
gocenosti neizmerno vrednosti.
Gilberto ni lagal in se je ves predal

Danes in jutri — nedeljo pretresljiva, naravna drama iz kmečkih krogov

„Frizijska kri“

V glavni vlogi: Hans Schlettow (znan iz filma „Na ukaz carja“), Grete Rein-
wald, Jonny Jugo.

Od vseh oboževano najbogatejša kmetko dekle v vasi. — Cez noč ubožana in
strota. — Zapeljana. — Oče njenega otroka gre v svet in ko se povrne, jo najde...?
Pretresljivi konec — skozi napeto zanimiva vsebina. — Kolosalna igra. — Prekrasne
naravne slike.

Predstave danes pop. ob 3., pol 5., 6., pol 8. in 9. uri, v nedeljo
tudi ob pol 11. uri dopoldne.

Kino Ideal

laisseom. Glorija Swanson ima velike skrbi
za svojo nadobudno hčerico, katere pa
noče posvetiti filmu.

— Filmska šola Paramount podjetja. V
Ameriki je ustanovljenih nebroj šol, kjer se
večbajo mlade, talentirane ali netalesirane
sile za film. Ena izmed najpopolnejših film-
skih šol je Paramoutova, ki se nahaja na
Long Islandu pri Newyorku. Pouk na šoli
traja vsako leto od aprila do decembra in
natalesiranejši učenci so takoj angažirani,
seveda sprva za manjše vloge. Solo vodi
Jesse Lasky, med učitelji pa se nahajajo
glasoviti režiserji W. Griffith, znani filmski
igralci in drugi. Poučujejo se praktično in
teoretično. Praktičen pouk obstoja v raznih
sportnih vajah, plesu, akrobatiki, mimiki, a
tudi i šofiranju in drugih strokovnih pano-
gah. Šola ima lastne bazene, telovadnice
id. Gojenci tečaja se morajo vzdrževati
sami.

— Ekspanzija ameriškega filma. Iz
uradne filmske statistike v Ameriki je raz-
vidno, da se je preteklo leto v Zedinjenih
državah ustanovilo 1685 novih družb, ki
imajo direktne ali pa indirektno stike s
kinom in gledališčem. Celokupni kapital teh
podjetij znaša šest milijonov dolarjev.

— Milijonarka v filmu. Novo filmsko
zvezdo, ki vsebuje vse lastnosti: lepoto,
manice in nadarjenost za film in ima last
not least — tudi več milijonov dolarjev
premoženja, je «odkrila» režiser Edwin Care-
we. Novopečena filmska diva z umetniškim
imenom Dolores Del Rio, sodeluje pri First-
National - filmu, za Paramount največjim
filmskem podjetju Amerike.

Avanture polkovnika Plastirasa

Zadnji čas so naši listi probčevali
ponovna poročila o avanturah grškega
polkovnika Plastirasa, ki je bil svoj čas
duša grške revolucije in ki je sedaj z
vso odločnostjo nastopil proti diktaturi
generala Pangalosa. Zato je moral po-
begniti iz Grške, da se je ognil osveti
diktatorja. Listi so javili, da se polkov-
nik Plastiras nahaja na našem ozemlju in
da so ga videli eni v Skoplju, drugi v
Bitolju. Bivanje Plastirasovo postaja zelo
tajinstveno. Plastiras se po Skoplju
baje svobodno giblje, toda poseča samo
grške lokale. Naravno je, da ga novinarji
neprestano oblegajo. Plastiras pa jim
kratko odgovarja: «V svojem burnem
življenju sem bil vedno naklonjen novi-
narjem, toda moram vam izjaviti, da so
me razmere prisilile, da sploh nič ne
vem, ne vem niti to, kako se zovem,
niti kdaj sem bil rojen, in tudi ne, ko-
liko sem star.»

Polkovnika Plastirasa je pozval te
dni veliki župan skopljanski k sebi. Te-
mu je Plastiras izjavil: «Sem v vaših
rokah. Razpolagam se z menoj, kakor vam
drago. Hočem biti popolnoma lojalen in
bom dokazal, da sem vreden vašega
gostoljublja.»

O tajinstvenem bivanju Plastirasa v
Jugoslaviji pripovedujejo že več anek-
dot. Ko so se v javnosti razširile vesti,
da se Plastiras nahaja na našem ozem-
lju, je pri Gjevgeliji prestopil našo mejo
grški obmejni oficir, ki je bil preskrb-
ljen z vsemi potrebnimi pooblastili ter
zavosil jugoslovanske oblasti za dovo-
ljenje, da v obmejnih krajih prouči ve-
sti o Plastirasovem gibanju. Iz razlogov
kurtuzije je bilo to grškemu oficirju
dovoljeno. Nekega dne je prišel v Bi-
tolj. Tu je dobil grško družbo. Pred štiri-
rmi dnevi se je spoznal z nekim trgov-
cem iz Aten, ki je prišel ra-nokar v Bi-
tolj po opravkih. Prijateljsko sta se v
kavarni razgovarjala o položaju na Gr-
škem. Večerja sta skupaj in igrala ce-
lo karte. Tretji dan pa se je atenski tr-
govec na najpristranejši način poslovil

od oficirja, ki ga je celo spremil na po-
stajo. Trgovec se je odpeljal v Skoplje.
Lahko si je predstavljati veliko prese-
nečenje grškega oficirja, ko so mu po-
vedali, da je bil prijazen atenski trgo-
vec — sam Plastiras, katerega je iskal.

Polkovnik Plastiras je dalje izjavil
velikemu županu v Skoplju željo, da se
mu dovoli potni vizum za pot v Fran-
cijo. Prosi intervencije naših oblasti, da
se mu izposluje diplomatski potni list na
njegovo pravo ime. Svoj prvotni potni
list je uničil in je potem dobil posebni
potni list na ime nekega atenskega tr-
govca. Veliki župan je izjavil Plastirasu,
da mu izposluje ta dokument. Polkovnik
Plastiras je pod stalnim nadzorstvom
naših oblasti.

Samo prvovrstne

RADIO-potrebščine

po nizkih cenah vam dobavlja

Franc Bar

Cankarjevo nabrežje 5. Telefon 407

Oglejte si neobvezno izbrano
zalogo!

Pogreb dr. Ivana Lorkovića

Ob ogromni udeležbi zagrebškega
prebivalstva so bili večeraj popoldne
položeni k zadnjemu počitku zemeljski
ostanki voditelja Hrvatske federalistič-
ne seljaške stranke dr. Ivana Lorko-
vića. Pred umetniškim paviljonom, v
katerem je stal mrtvaški oder, se je
zbrala večeraj ob 15 velika množica,
med drugimi številnimi zastopniki civil-
nih in vojaških oblasti ter narodnih po-
slanci. Točno ob treh popoldne je 8 na-
rodnih poslancev preneslo krsto iz
Umetniškega doma na mrtvaški voz.
Po končanih obredih duhovščine se je
od pokojnika prvi poslovil narodni posl.
dr. Bazala, ki je očrtal politično de-
lovanje pokojnikov, naglašajoč zlasti
njegov veliki smisel za realno življenje.
Posl. dr. Niko Perić se je poslovil v
imenu narodne skupščine. Posl. dr. Se-
kula Drljević je v svojem govoru
omenjal odločnost pokojnikov v borbi
za svobodo. Končno sta še govorila
posl. Urojić in dr. Trumbić. Zve-
za hrvatskih pevskih društev je nato
zapela Matzovo kompozicijo «Croatia».
Na pokopališču na Mirogoju so se zopet
vrstili množičevini govori. V imenu
Jugoslovanskega novinarskega udru-
ženja se je poslovil novinar Slavko
Vodvarka. Pogreb je končal ob
6.30 zvečer. Od narodnih poslancev so
se pogreba udeležili podpredsednik na-
rodne skupščine dr. Šibenik, dalje po-
slanci dr. Perić, dr. Hrasnica, dr. Kraft,
dr. Drljević, dr. Trumbić, Urojić in še
drugi.

Navalova čestitka Danilu

Povodom svojega jubileja je dobil z.
Danilo med drugimi tudi naslednjo čestitko:
Dragi gospod kolega!

Obhajali ste te dni svojo 50letnico de-
lovanja na slovenskem odru; domovina
vam je lavor in cvetje trošila, vam, ki
ste neumorno delovali, živeli in tudi pla-
kali na trnjevi poti slovenske Tadije.

Dovolite tudi meni, da vam iz vse
svoje duše k temu jubileju čestitam in
vam iskreno željo za Vaše nadaljno de-
lovanje izrečem. Vaše srce je mlado osta-
lo, znamenje, da ste vedno, v srečnih in
žalostnih časih — svojemu idealu zvesto
služili!

Bog Vas ohrani in ščiti še dolgo, dolgo
let!

Srčno Vas pozdravlja Vaš udani stari
kolega

Fr. Naval.

At Roscena:

Lilijana

V modrem salonu velikega orijen-
tal-«a hotela je »rema« oval Gilberto
poslednje odpore lepe gospe s plavimi
lasmi in hrepenečimi očmi, modrimi in
mističnimi kakor norje.

Videl jo je .ekaj dni prej, spala je
v sosedni sobi in za časa obeda je se-
dela prav blizu njegove mize.

Oblačila se je elegantno, popolno-
ma po angleški modi: nosila je majhen,
trdo izlikan ovratnik s črno kravato iz
fine svile, ki je padal s plemenito ali
ne naučeno eleganco na bujne grudi.
Natakarjem je dajala povelja z jedva
opazim kimanjem glave, vedno resna
in rezervirana.

Neki natakar, ki je bil zavoljo ve-
like napitnine mnogo ljubeznivejši od
drugih, je v razgovoru, polnem po-
drobnosti, dal Gilberto vsa potrebna
pojasnila.

Lepa misteriozna gospa je bila že-
na nekega industrijalca, ki se je naha-
jal vedno na potovanju radi poslov,
dočim je bila ona prisiljena, da živi v
hotelu.

Njen mož se je videl samo svezet.

</

Dnevne vesti.

V Ljubljani, dne 27. februarja 1926.

— **Preskrba črnogorske kraljevske rodbine.** Beogradska vlada je začela proučavati zakonsko predlogo o preskrbi črnogorske kraljevske rodbine. Kralj bo sam ta predlog pregledal, ker se zelo zanima za usodo črnogorske kraljevske rodbine in sam želi, da se to vprašanje najpogostje reši. Zakon se takoj nato predloži narodni skupščini.

— **Povratek finančnega ministra.** Na parniku »Aquitania« je finančni minister dr. Stojanović s soprogom včeraj popoldne prispel iz Amerike v Cherbourg. Odpotoval je nato v London, kjer ostane dva dni. V ponedeljek se odpelje v Pariz, kjer se sestane z zunanjim ministrom dr. Nierščem. Finančni minister dr. Stojanović se, kakor smo že včeraj javili, povrne v Beograd prihodnji četrtek.

— **Školsko imenovanje.** V kratkem pričakujejo, da se izvrši imenovanje pomožnega škofa namesto pokojnega dr. Langa v Zagrebu.

— **Odlikovanja.** Z redom sv. Save V. stopnje je odlikovan večletni župan in posestnik v Kamdiji g. Josip Zurec. Z zlato medaljo za državljanske zasluge je odlikovan višji pisarniški oficijal pri okrajnem sodišču v Litiji Alojzij Bizjak.

— **Iz zdravstvene službe.** V višjo skupino so pomaknjeni: deželni sodnik in predstojnik okrajnega sodišča v Radovljici dr. Rupert Celestin, okrajni sodnik v Brežicah dr. Vojteh Hočevar in sodnik pri okrajnem sodišču v Celju Fr. Kompara.

— **Obiskovalce Opaplje opozarjamo** na penzion Lunaček, ki ima krasen razgled na morje ter lepe in čiste sobe. Stanovanje s hrano stane dnevno 28 lir, kar je za Opaplje gotovo zelo malo.

— **Iz zdravstvene službe.** Za zdravniško pripravnik v javni bolnici v Celju je imenovan dr. Rudolf Rožič iz Celja. Upravni asistent bolnice v Celju Bogumil Zgajner je premeščen kot upravitelj bolnice v Brežicah.

— **Odhod naših funkcionarjev v Ženevo.** Šef beogradske Pressburoja Miloš Ivković odpotuje prihodnji teden v Ženevo, da prisostvuje izrednemu zasedanju Društva narodov.

— **Povratek ministra Pavla Radica.** Minister za agrarno reformo Pavle Radic se povrne v ponedeljek 1. marca s kongresa zelene internacionale iz Praga.

— **30 let državne službe.** V krogu svojih prijateljev in stanovskih tovarišev praznuje danes 30letnico državne službe inšpektor ministrstva financ g. Rajko Mielnik, ki je dodeljen delegaciji finančnega ministrstva v Ljubljani.

— **Nastop vojaške službe.** Komanda ljubljanske vojaške okrožja objavlja: Rekruti letnika 1905 in starejši ljubljanske vojaške okrožja, ki so bili rekrutirani in vsposobljeni pri lanskem naboru, bodo nastopili kadrovske službe in sicer: vsi artiljeristi (za kr. gardo, težko, havičsko, polsko in gorsko artilerijo), vsi vazduhoplovci (letalci), konjeniki, vozaarji, peki, profosionisti, konjeniški telegrafisti, pionirji, pontonirji in reflektorji dne 15. marca, en dotornarjev dne 25. marca, pešadija 28. marca in avtomobilisti 29. aprila te. leta. Vsi oni rekruti, ki se nahajajo izven svojih domovnih občin, naj po dopisnici javijo svoje bivalejske pristojnosti občin, da jim bo mogla občinska oblast dostaviti pravčasno poziv za nastop kadrovske službe.

— **Ponarejene takse znamke.** Generalna direkcija posrednih davkov je dobila iz Zagreba obvestilo, da so našli 14 takšnih znamk po 50 Din. pri katerih je komisija dognala, da so ponarejene. Ponarejene znamke se razlikujejo od pravih tako-le: Barva na falsifikatih je enostavnejša, perforacija večja in bolj redka, državni grb je izdelan grobo, besede, osobito številka 50, je drugačne konstrukcije, bele linije okrog grba in besedila so tanjše, okvirna pravokotna linija je na originalu tenka, na falsifikatu pa debela. Po strukturi papirja bi se dalo soditi, da so izdelane takse znamke v isti delavnici, kakor falsifikat takšnih znamk po 10 in 20 dinarjev.

— **Državna borza dela v Ljubljani.** V času od 14. do 20. februarja 1926 je bilo v Državni borzi dela razpisanih 141 prostih mest. 136 oseb je iskalo dela, v 41 slučajih je borza posredovala s uspehom. In 23 oseb je odpotovalo. Od 1. januarja do 20. februarja 1926 je bilo skupaj razpisanih 604 prostih mest, 943 oseb je iskalo dela v 423 slučajih je borza posredovala s uspehom in 136 oseb je odpotovalo.

— **Strokovni svet pri poštnem ministru.** Po čl. 129. zakona o uradnikih je imenovan strokovni svet, pri katerem so gen. direktor dr. Dragotin Dimitrijevič, njegov pomočnik dr. Željko Horvat ter načelniki M. Popović, dr. Dragotin Frank in Milan Djordjevič.

— **Turizem na Jadranu.** Prometno ministrstvo je ukinilo nedavno 50% popust na železnicih za potnike, ki ostanejo na Jadranu nad 15 dni. Ker je ta sklep zelo oškodovale našim primorskim krajem, so se obrnili zastopniki prizadetih krajev na prometno ministrstvo in vlado s prošnjo, da ga razveljavi in spet dovoli polovično vožnjo za posetnike Jadrana.

— **Pastirski tečaj na Jesenicah (okraj Radovljica).** Na inicijativo občinskega agrarne komisarja vladnega svetnika dr. Spillera - Muysa priredi Planinski odbor za radovljanski srez v soboto dne 6. marca t. l. na Jesenicah enodnevni pastirski tečaj. Pri tej priliki se bodo razdelile tudi nagrade vsem onim pastirjem, ki so se odlikovali z zvestobo, pridnostjo in delom na planini. Gre za tem, da se poudarja važnost pastirstva in dvigne zavest pastirjeva, da so vsega vpoštevanja vredni pomožni planinski in kmetijske gospodarstva.

— **Iz Gornje Radgone.** Zdravnik vsega zdravstva dr. Vinko Čremošnik ordinira od ponedeljka 1. marca t. l. v Gornji Radgoni.

— **Velikonočni izlet Probuše v Italijo.**

Najprimernejši čas za potovanje po Italiji je pač Velika noč. Najlepše utise nudi Italija potniku v tem času in zato priredi »Probuša« izlet v Italijo v Veliki noči. Program je: Ljubljana, Postojna, Trst, Mestre, Milan, Genova (svetovno znano kopališče in luka), nato Piza (katedrala in poševeni stolp), Florencia (znameniti muzeji), Rim, Neapolj (ogledovanje mesta Pompeji in ognjenika Vezuv). Vrnitev preko Foggie, Ancone, Bologne v Trst in Ljubljano, kamor dospemo 7. aprila ob 0.23. uri. Vožnja po morju se opusti na željo večine radi pomladanskih viharjev; vrši se pa vožnja ob obeh obalah Italije. Odhod je iz Ljubljane 26. marca ob 22.45. Prijave se še sprejemajo tudi od nečlanov do 5. marca. Cena za vožnjo, prehrano (ne med vožnjo), prenočitve in muzeje je 2500 Din. Prijave na Probuša, Gospodarski odsek, Ljubljana, Tehniška srednja šola.

— **Tatjanin večer.** Zveza ruskih akademikov se najpristnejše zahvaljuje: 1. Damskemu komiteju: g. gospem: Hedžetovi Gašperlinovi, dr. Zhašnikov, dr. Krameri, dr. Jenkovi, dr. Jenko-Grojerjevi, dr. Menckgerjevi, Icoyč, dr. Košiča, Mari Rusovi, dr. Kopačevi, Rodič, Berbučevi, Bahovec, Majaronovi, Lindner; g.č. Zemljakovi, Zemljakov ter vsem gojenkam Gospodinske šole. 2. Tvrdkam: Kreditni zavodu za trgovino in industrijo, Trboveljski premožnostni družbi, Trgovski banki, Kmetijski posojilnici, banki »Slavija«, Ljublj. kreditni banki, Mestni hranilnici, Jugoslov. banki, Hipotekarni banki. — G.č. veličmu županu Baluči, škofu dr. Jegliču, ig. Dukiču, Mih. Tomšiču, Jos. Kunstelju, Jaklju, Radnaju, ing. Loskutcu, dr. Kisovcu, Pokačniku, dr. Kraju, dr. Grivcu, Hočevarju ter vsem cenjenim dariteljem in obiskovalcem. — 3. Članicam in članom gledališča: ge. Veri Danilovi, g.č. Bracar, Moharjevi, Tuliakovi ter g.č. Hubadu, Mahkoti, Betetitu, Danilu, Drenovcu, Grohovcu, Holodkovu, Kovachu, Kraju, Orlovu, Pečku, Plutu in drugemu prof. O. Šestu. — 4. Dnevnikom: »Jutru«, »Slovenec«, »Slov. Narodu«, ki so s svojim pozitivnim delom, dobrodelnimi prispevki in obiskom pomagali k moralnemu in gnetnemu uspehu jubilejnega V. tradicionalnega Tatjaninega večera. — Vsa čast sijajnega uspeha prireditve Zveze brezposojno pripada damskemu komiteju. — Srčna hvala. — Odbor.

— **Trije pustolovci v Sarajevu.** V Sarajevu so se pred dnevi pojavili trije pustolovci Wolfgang Himmelfreund, Adolf Langer in Marija Papir, zadržani je menda iz Ljubljane. Trojica je v Ljubljani dala natisniti naročnice listke neke trdvice s perliom, ki sploh ne obstoji ter je v Bonni sprejemala naročila, zahtevajoč provizijo naprej. Trojica je vzbudila pozornost nekega policijskega uradnika, ki je vse tri aretirati in vtaknil v zapor. Wolfgang je v zaporu priznal, da ni nikak fabrikant, niti zastopnik kake trgovice, temveč da so bila vsa naročila prevrta. Policija se je brzojavno obrnila do dunajske policije ter do nekaterih drugih kriminalnih oblasti v svrhu nadaljnjih informacij glede sumljive trojice.

— **Velik vliom v Mitrovici.** Neznani storilci so se pred dnevi pojavili v občinski blaginji v Mitrovici in odnesli 95.000 dinarjev. Zanimivo je, da se v istem postopku nahajata tudi orožniška postaja. Velik vliom je bil izvršen tudi v županijski urad v Osijeku, kjer je tat odnesel 76.334 Din. Tat je navratil in odprl veliko vermethero.

— **Nesreča starega učitelja.** Na progi med Banovo Jarugo in Barco je vlak povozil vpojenega učitelja Stepana Uzelca. Uzelac je star 70 let. Vlak mu je odtrgal desno nogo pod koleno. Prepeljali so ga v bolnico, vendar ni upanja, da starček okreva.

— **Pri omalenju glavobola, omotici, šumenju po ušesih, bolenju v straneh, tesnobi v prsih, utrujenosti srca sežite takoj po staropreizkušeni grenčici »Franz-Josef«.** Poročila višjih zdravnikov v zdraviliščih za želodčne in črevesne bolezni poudarjajo, da je voda »Franz-Josef« prav izborna učinkujoča prirodno odvajalo sredstvo. Dobiva se po lekarnah in drogerijah.

— **Zlatnike so našli v Zlatorogu-terpeninovem milu.** g. Adolf Götz, nadgometer, Ljubljana; Ivan Nagode, Dobrava pri Podnartu, Cilka Dezelak, Maribor, Milinska ulica 14; Pavla Korbar, Bled; Pavel Lipeč, Radeče; Mici Ivanuša, Ljubljana, Krakovski nasip; Antonija Drakulič, Zagreb, na Kanalu.

— **Darila.** Uprava našega lista je prejela: za Društvo slepih Din 200, katere je daroval keglaški klub »Zvezda« v spomin smrti svojega člana g. Bernarda Cescutilla in Din 100, katere je daroval g. Alojzij Fuchs, tu, mesto cvetja na prerani grob zgoraj imenovanega prijatelja, skupaj 300 dinarjev. Vsem darovalcem iskrena hvala!

Duhul rože Teherana, ki cvetevše so zarana, srkal srbeta boš slaj, ako piješ »BUDDHA« čaj!

Iz Ljubljane

— **Pobiranje smeti.** V prihodnjih dneh bo začel v notranjem mestnem okraju pobirati smeti nov voz, s katerim bo kar največ mogoče preprečeno razprševanje smeti pri nalaganju. Mestni magistrat opozarja občinstvo, da smeti oddaja le v že opetovano predpisanih zabojih, ki imajo dolžino 60 cm, širino in višino pa do 30 cm. Drugih večjih zabojev ali posod smetar ne bodo izpraznili, ker jih v novem vozu tudi izprazniti ne more. — Ob tej priliki želimo priporočiti mestni magistrat vsem gospodinjstvom, da vse smeti in druge odpadke, tudi kuhinjske, sežgo v peči ali štedilniku in da končno oddajo le ostali pepel in vžigalnice snovi v svojem zabojku smetarja. Na

ta način se izdatno zmanjša množina smeti in se tudi doseže nekaka razkudba odpadkov iz stanovanja ter se s tem zmanjša nevarnost okužbe po smeti. Če se bo ta način pobiranja smeti obnesel, bo mestni magistrat nabavil take vozove za celo mesto.

— **Došla krasna izbira otroških oblačil in plaščev!** Kristof-Buvar, Ljubljana.

— **Filmsko predavanje o »Higijenskem prerodu ljudstva«.** ki ga priredi Zveza kulturnih društev v Ljubljani, se vrši jutri v nedeljo v prostorih Kina Matice. Začetek predavanja je točno ob 10. dopoldne in ne, kakor je bilo pomotoma javljeno, ob 11. Predavanje je spremljeno z dolnim trodelnim filmom ter nam daje točna navodila o pravilnem človeškem življenju. Ker bo predavanje zelo zanimivo in poučno za vsakogar, vabimo ponovno cenjeno občinstvo najtopleje, zlasti pa ga priporočamo naši šolski mladini.

— **Protestni shod proti davčni obremenitvi Slovenije** se vrši za občino Moste jutri v nedeljo ob 10. dopoldne v salonu restavracije »Pod Lipom« v Mostah. Na shodu bo poročal g. Ivan Frelih o novi davčni reformi in davčnih razmerah v naši državi, zlasti v Sloveniji. Na shod so vabljeni vsi hišni in zemljiški posestniki iz Most in okolice.

— **Zasebni detektivski zavod** je na Rimske cesti št. 9.

— **Opozarjamo na današnji oglaševalski lekarnar** mr. ph. m. Rud. Ramorja.

— **V družstvu »Soča«** predava danes v salonu pri Levu šef higijenskega zavoda g. dr. Ivo Pirca o socialni higiji. To predavanje bo vsebovalo dva dela. V prvem delu bo predaval o razvoju higijene po pravnem v Jugoslaviji. V drugem delu — po kratkem odmoru — o zdravju, bolezni in stanovanju. Vse predavanje bo spremljal z lepimi, veličimi skopičnimi slikami. Vabljeni Sočani in sploh vsi, ki se za taka poučna, zdravstvena predavanja zanimajo. Začetek ob pol 21. zvečer. Vstop prost.

— **Tri mladinske prireditve Sokola I.** Prireditelji tri nedelje so bile posvečene naši sokolski mladini. Naraščajoč popoldan je zbral na Taboru nad 70 mladine v starosti od 14—18 let. Po nagovoru br. starostar so prednjaki in bratje ter sestre mladinskega odseka nudili mladini čaj in na to je sledila domača tombola. — Posebne važnosti je bila tekma sokolske dece, ki se je vršila ob navzočnosti staršev na Ledini. Tu se je pokazala vzgojna vrednost našega dela. Bilo je veselo in užitek gledati bodro, samozavestno dečo. Uspehi so bili presenetljivo dobri. Tekmovalo je nad 40 moške dece. — Preteklo nedeljo pa je priredil mladinski odsek čajanko in tombolo s prilepnim predavanjem br. starostar za sokolsko dečo, ki se je je zbralo preko sto na Taboru. Naše delo je bilo, toda vztrajno. Zasluga za dobro uspele notranje prireditve gre br. vodnikom (Ryška, A. Gorjanc, J. Gorjanc, Ružel, Krže), mladinske mu odseku in br. članom, ki so s darili omogočili priproste zabavne popoldneve za mladino.

— **Najstarejša graverska tvrdka**

Anton Černe

se je z današnjim dnevom

prosilila

z Dvornega trga št. 1 — v isto hišo

na Kongresni trg št. 10

— **Pravljica.** Poleg velike priljubljenosti, ki jih že itak uživalo večeri pravljice Atene, je privabil mnogo novega občinstva v sredo dne 24. t. m. tudi nastop opernega pevca g. Subija, ki je pred prednašanjem pravljice in še na koncu zapel več otroških pesmi. Vidi se, da naši ljudje radi poslušajo domače umetnike. Nepopolno navdušenje so izzvale Adamičeve in Musorgskega otroške pesmi, ki jih je zapel g. Subija silno nežno in čustveno, da jih je moral večkrat ponavljati. Žel je velik aplavz in vplival na otroke tako močno, da so na koncu vsi zapustili sedeže in obkrožili pevca. Gospod Subija se je znal res uživati v primitivnosti otroškega pojmovanja in je s svojimi enostavnimi, toda umetniškimi prednašanjem pesmi vse očaral. Njegov lirčen bariton je čist in mehak, dovolj močan in izrazit, njegovo prednašanje je občuteno in resnično, izgovarjalo zelo jasno in razločno. Pesmi je spremljala na klavirju g.č. Vogelnikova s finim umetniškim čutom. Gospodina Šturmova si je izbrala lepo Wildovo pravljico »Zvezdin otrok« in jo je prednašala občuteno in dramatično, da so ji otroci z napetostjo sledili do konca, čeprav je pravljica za otroke stilistično precej težka. Posebno močna je bila v čustvenih momentih, ko govori srec. Njen glas je melodiozen, čist in zvonec in zmožen variirati podati vse skale čustev. Zato je tudi njeno pripovedovanje vselej zelo miansirano in izdelano. Od teh umetniških večerov si bodo otroci zares odnesli nepozabne vtise v duši, ki jim bodo ostali za vse življenje.

— **Nedeljska predavanja v kinu Matice.** Opozarjamo občinstvo, da se vrši predavanje turist kluba »Skala« o Mont Blancu ob 11. dop., ne pa ob 10., kakor je bilo včeraj pomotoma javljeno. — Ob 10. se vrši predavanje dr. Pirca o »Higijenskem prerodu ljudstva«.

— **Splošno žensko društvo opozarja** članice na svoj redni občni zbor, ki je v nedeljo, 28. t. m. ob 4. pop. v društvenih prostorih, Rimska cesta 9. Udeležba obvezna.

— **Ljudska vstopna šola v Ljubljani.** Po daljšem presledku se bodo zopet redno vršila vsako nedeljo predavanja. — V nedeljo, 28. t. m. predava gospod Srečko Kosovel o temi »Razpad družbe in propad umetnosti«. — Predavanje se vrši ob 10. uri v povski dvorani Glasbene Matice (Vogova ulica). — Vstop prost, prostovoljni prispevki za križne stroškov se hvaležno sprejemajo.

Iz kronike ljubljanskega predpusta

Opeharjen čevljarček. — Navihana zapuščena ljubica in fatalna fotografija. — Odlučena Ljica.

Škodoželjni prijatelji nam še vedno prinašajo razne zgodbe iz predpustnih dni norosti in ljubezni. Radi bi pač, da bi se smejali na račun drugih. Pa smo mi bolj usmiljeni in večina teh zgodbic zapade kavalirsko molčecemu košu. Samo trojico nedolžno-nerodnih naj še otmemo pozabljeno.

Tam v nekem predmestju živi drugače soliden in marljiv samostojen čevljar v letih, ko ga še omami lena beseda in ljubezni željen pogled naših veselih lahkotnikov. Skokonoga Lolica, doma tam iz Gmajne se je pripravljala na neko maskerado. Kostim je imela prav dobro izbran. Tri dni ga je ogledovala, toda čevljički niso nikakor pristojali kostumu. Brihtna glavica je hitro našla izhod in šla k svojemu prijatelju čevljarčku Tončku. Pokazala mu je en »metuljček«, rekoč: »Dragec, do jutri opoldne mi napravi lepe čevličke. Dam ti še enega »metuljčka« in zraven svoje srce, kadar je poželji.« Čevljarček je bil zadovoljen. In še kako! Do drugega dne je napravil čevličke. Ali Lolica je pozabila na dano obljubo in razočarani čevljarček do danes zastoji čaka sladkega objekta Lolicega. pa tudi drugega stotaka.

Iz notranjskih gozdov se je priselil v Ljubljano robustni Jaka, katerega ženica posluje v Ameriki in služi prav lepe dolarje. Poslala mu je za ta predpust več sto dolarjev. Jaka se je zaljubil v rafinirano Roziko in ji obljubil večno zvestobo v ljubezni. Res je ljubezen trajala nekaj tednov, toda Rozika je kmalu opazila, da se Jakova ljubezen zelo ohlaja in da poklanja nezvesti svoje srce njeni nasprotnici. Skovala je zloben naplek maščevanja. Nekega dne, bilo je to nekaj dni pred pustnim torkom, se je prihljnila k njemu, noderila mu je trenotno gorko ljubezen ter ga potem na-

prosila, da gresta k fotografu, češ da bo imela njegovo sliko za spomin. Naivni Jaka je ugodil prošnji ter šel z njo k fotografu. Naslikala sta se v precej prijetni pozi, kako namreč Rozika Jakoba objema in poljublja. Slika je bila kmalu gotova in jo je dobila Rozika. Takoj jo je zavila v močan karton in odposlala priporočeno tja v Ameriko, ker je med tem izvedela za naslov Amerikanceve žene. Obenem je sporočila stvar kavalirju Jaki, ki sedaj ves divja in skuša z vsemi sredstvi preprečiti, da bi ta kompromitujoča fotografija dosegla svoj naslov...

Predpust preživeti v intimnem krogu je tudi prijetno. Mlada Ljica je neki večer spontano nudila prijateljski družbi izbornen užitek, niti v gledališču se človek ne more pri komedijah tako od srca nasmejati, kakor ob nastopu male Ljice. Ta je videla neki dan v papirni prodajni lepe papirnat kapice. Šla je in kupila za sebe in bratce pisane kapice. Pomnožno jih je prinesla domov. Naravno je, da jih je tudi pošteno plačala. V dokaz plačila je prinesla celo saldiran račun. Zvečer pa je sledil odvažanje nastop Ljice. Rekli so ji, da je njeno ime v časopisu, ker ni plačala kapice in vse vzela na »pufo«. Ogorčena je bila in stopila je pred nekega gospoda rekoč: »To je sramota! Jaz sem pošteno plačala, tu imaš račun! Ni res, da sem ostala dolžna. Takoj grem po raderko in moram iz »čajtenga« vse izradirati. Hitro izradiraj! Drugače gremo vsi na policijo.«

Dolgo časa se je še Ljica branila proti izmišljenim napadom na svoje poštenje in čast. Neki gospod ji je pripomnil: »Ljica! Ti boš izborna gledališka igralka!« Ljica pa je vsa ogorčena odvrnila: »Ne, ne bom! Ne bom, da bi me gledali in bi se mi smejali!«

Čajanka čajne mešanice so najcenejše in najizdatnejše. Zahtevajte jih povsod. Posebno priporočimo št. 2 in 3.

Iz Celja.

— **Oficirski dom v Celju** ima svoj občni zbor jutri v nedeljo, ob 10. dopoldne.

— **Se o zavedi požara v »Savinji«.** Vsem je še v spominu, da je gorelo dne 3. t. m. zvečer v tvornici testenin »Savinja« v Celju. V zvezi s tem požarom je oblast radi nekih govoric, ki so bile pre-malo pretehtane, zaprla g. Simona Gaberca, solastnika tvrdke Gaberc & Videnssek in Tvornice testenin »Savinja« v Celju. Bil je osumljen požiga; a sedaj je postopanje po zaslišanju prič in po izvedeni preiskavi ustavljeno. — S tem bi bila zadeva končana, če ne bi sedaj — kakor čujemo — nameraval g. Gaberc sam izpregovoriti o stvari in pokazati, kdo je nameraval in kdo malomarno zakrivil in mu naprtil sum ter mu s tem še povečal nesrečo.

— **Uradni dan trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani** bo v Celju v torek, dne 2. marca od 8—12. ure v ravnateljevi pisarni v javnem skladišču.

— **Nočno delakrmiško službo** opravlja ta teden lekarna »Pri orlu« na Glavnem trgu.

— **Tržne cene v Ljubljani**

Kilogram govejega mesa Din 15 do 19, jezikca, jeter, ledic, možganov 18 do 19, vavpov 9 do 10, pljuč 6 do 8, loja 7.50 do 12, telečjega mesa 17 do 20, jeter 25 do 30, pljuč 20, prašičjega mesa 20 do 25, pljuč 10, jeter 15 do 20, ledic 22.50 do 25, glave 7.50 do 10, slanina 19 do 20, masti 26 do 27.50, šunka 35, prekajenega mesa 29 do 32, prekajenih parčkov 10 do 12, prekajene glave 12.50, jezikca 35, kostrunovega mesa 14 do 15, kozličevine 18 do 20, konjskega mesa 6 do 8, kg krakovskih in debrecinskih klobas 40, hrenovk, safalad, posebnih 35, tlačenk 30, svežih kranjskih 30 do 40, pol prekajenih kranjskih 32 do 35, suhih kranjskih 67, prekajene slanina 30, kokoš 25 do 35, petelin 30 do 40, domač zajec 10 do 20.

— **Tržne cene v Ljubljani**

Kilogram krapa 26 do 32.50, linja in ščuke 25 do 30, klna 13.50 do 15, mrene 17.50 do 20, pečenke 8 do 12.50.

— **Liter mleka** 2 do 3, kg surovega masla 40, čajnega 45 do 55, masla 45, bohinskega sira 36, sirčka 9 do 10, par jale 1.75 do 2.25; kg belega kruha 6, črnega in rženega 5 dinarjev.

— **Kilogram jabolč** 3 do 8, ena oranža 1.50 do 2.50, limona —.75, kg rozin 10, fig 10 do 16, dateljinov 25, orehrov 12, luštenih orehrov 35, suhih hrušk 10 do 12, suhih češpelj 16 dinarjev.

— **Kilogram kave** 40 do 76, pražene kave 56 do 100, kristalnega sladkorja 13.50, sladkorja v kockah 15.50, kavine primesti 20, riža 10 do 12, liter namiznega olja 20, jedilnega 18, vinskega kisa 4.50, navadnega 2.50, petroleja 7, kg soli 4.50, čelga popra 52, zmetlega 54, paprike 20 do 56, testenin 9 do 12, pralneža luga 3.75, čaja 7.5, kg moke št. 10 5.75, 1 — 5.25, 3 — 4.50, 5 — 3.75, 6 — 3, ješprenja 6 do 8, ješprenjka 10 do 13, otrobov 2 do 2.50, koruzne moke 3.50 do 4, pšenicega zdroba 6.50, ajdove moke 8 do 9, ržene 5.

— **č pšenice** 350 do 360, rži 260 do 290, ječmena 240 do 260, ovsa 245 do 260, prosa 275 do 300, koruze 210 do 215, ajde 300 do 325, fižola 350 do 360, graha 400 do 600, leče 600.

— **č premoga** 40 do 46, m³ trdih drv 160 do 180, mehkih 100, q sladkega sena 75 do 80, pol sladkega 60, kislega 50, slame 50.

— **Kilogram endivije** 18 do 20, motovilca 15 do 20, radiča 10 do 20, zelja 3 do 4, rdečega zelja 4.50 do 6.50, kislega zelja 2.50 do 3, ohrovta 4, karfiol 8 do 10, kolerab —.75 do 1.—, špinacea 15 do 16, graha 10 do 14, čebule 2 do 3, česna 15, krompirja 1.25 do 1.50, repe —.75 do 1.—, kisle repe 2 do 2.50, korenja —.75—4.—, peteršilja 12, zelenjave za juho 8.—.

— **č pšenice** 350 do 360, rži 260 do 290, ječmena 240 do 260, ovsa 245 do 260, prosa 275 do 300, koruze 210 do 215, ajde 300 do 325, fižola 350 do 360, graha 400 do 600, leče 600.

— **č premoga** 40 do 46, m³ trdih drv 160 do 180, mehkih 100, q sladkega sena 75 do 80, pol sladkega 60, kislega 50, slame 50.

— **Kilogram endivije** 18 do 20, motovilca 15 do 20, radiča 10 do 20, zelja 3 do 4, rdečega zelja 4.50 do 6.50, kislega zelja 2.50 do 3, ohrovta 4, karfiol 8 do 10, kolerab —.75 do 1.—, špinacea 15 do 16, graha 10 do 14, čebule 2 do 3, česna 15, krompirja 1.25 do 1.50, repe —.75 do 1.—, kisle repe 2 do 2.50, korenja —.75—4.—, peteršilja 12, zelenjave za juho 8.—.

— **č pšenice** 350 do 360, rži 260 do 290, ječmena 240 do 260, ovsa 245 do 260, prosa 275 do 300, koruze 210 do 215, ajde 300 do 325, fižola 350 do 360, graha 400 do 600, leče 600.

— **č premoga** 40 do 46, m³ trdih drv 160 do 180, mehkih 100, q sladkega sena 75 do 80

Gospodarstvo

Naše borze

Nedavno je bila ustanovljena v Somboru poljedelska borza, ki se je v kratkem času zelo lepo razvila in uveljavila. V prvih štirih mesecih je znašal njen promet 92.300 met. stotov pšenice, 314.950 koruze, 3550 ječmena, 11675 ovsa, 1100 rži, 22.000 moke, 3000 otrobov, 6350 fižola, 2350 sena in raznih drugih poljskih pridelkov v skupni teži 457.275 met. stotov. Ti rezultati so dokazali, da je bila somborska borza potrebna. Zanimiva je izjava, ki jo je dal predsednik te borze dr. Palič o naših borzah in borznem vprašanju vobče. Dr. Palič je izjavil med drugim:

»Velike nade stavimo v nov borzni zakon, ki bo postavil delovanje borz na zdravo podlago. V tem smislu se je vršilo že več konferenc, ki so se jih udeležili zastopniki trgovskega ministristva in vseh borz v naši državi. V glavnih potezah je že izdelan skupni načrt zakona o javnih borzah, zdaj pa sestavlja vsaka borza zase dopolnila k temu zakonu. V ponedeljek se bo vršila v zagrebu ponovna konferenca zastopnikov borz, na kateri bo sprejet definitivni skupni načrt zakona, ki se predloži potem trgovskemu ministru. Z novim zakonom o javnih borzah, z enotnimi statuti in uzmami se bo mnogo pripomoglo k razvoju borz, ki bodo v doglednem času povsem odgovarjale sodobnim potrebam trgovskega prometa na borzah. Za podlago novega borznega zakona so služili principi, na katerih je bila ustanovljena somborska borza. Po novem zakonu bo moralo trgovsko ministristvo izdati dovoljenje za ustanovitev nove borze ter se predhodno informirati o mišljenju trgskih in obrtniških zbornic na dotičnem ozemlju. Pri ustanovitvi nove efektne borze bo moralo trgovsko ministristvo vprašati za nasvet odnosno mišljenje vse obstoječe efektne borze.

Po mojem mišljenju je treba omogočiti ustanavljanje posebnih borz za posredovanje poljedelstva, kakor na pr. za vinogradništvo, rudarstvo, lesno industrijo itd., v vsakem kraju države, kjer je taka borza potrebna. Tako bi onemogočili vse zakonite borze, ki niso zakonito dovoljene in ki ovirajo pravi trgovski promet. Prepričan sem, da bo v novem borznem zakonu tudi določba o izenačenju ustroja borznih razsodij, ki morajo postati popolnoma samostojna. Reforma borznega zakona je potrebna osebno glede na članstvo žensk in njihovo sodelovanje na borzah. Ženskam je treba omogočiti članstvo na borzah. Če so lahko ženske prokuristke in ravnateljice bank odnošno trdijo, se jim mora dati pravica, da sodelujejo tudi na borzah. Upam, da dbe z novim borznim zakonom ženske pravico do sodelovanja na borzah.

Borze bi morale biti popolnoma neodvisne, ker drugače ne morejo uspešno poslovati in ščititi interesov prizadetih producentov. Vsaka borza bi morala dobiti komisarija, ki bi skrbel samo za splošne gospodarske in državne interese, ne pa kakor je bilo doslej, da so bili komisariji državni uradniki, ki so zaposleni drugod in ne morejo biti dobro informirani o poslovanju borze.

Sladkorni trg

Pretekli teden je bila tendenca na sladkornih tržiščih slaba. O Kubi sodijo, da doseže letos rekord v sladkorni kampanji tako, da prihodnja leta sladkornega trga ne bo mogla presežeti. Kampanja na Kubi se razvija zelo dobro. Zaloga v pristaniščih so znašale sredi februarja 503.000 ton proti 45.000 lanskega leta. Tudi Anglija je dobro preskrbljena s sladkorjem. Koncem januarja je imela 457.000 ton sladkorja v pristaniščih, lani v istem času pa samo 141.750 ton. Zaloga sladkorja na Češkoslovaškem so znašale koncem januarja 900.000 ton proti 694.000 v januarju leta 1923. Nemčija je imela koncem decembra v zalogi 1.204.000 ton sladkorja proti

998.000 pred enim letom. Czarnikow cenil zalogo Evrope in Zedinjenih držav s Kubo na 4 milijone ton koncem I. 1923 proti 3.178.000 tonam koncem I. 1922. Sladkorna tržišča so si v januarju in začetkom februarja nekoliko opomogla, ker se je pojavilo večje povpraševanje iz Vzhodne Azije. Spekulacija je pa preveč navila cene tako, da je nastopila reakcija. Slaba tehnična pozicija sladkornih tržišč in pritisk velikih zalog je zmagal nad nadmamihausistov.

Položaj je odvisen zdaj od bodoče setve, o kateri se pa še ne da govoriti. Na Češkoslovaškem bo zasejano letos najbrž manj kakor lani. Isto velja za Nemčijo, Madžarsko in Poljsko. Nasprotno pa je pričakovati večje posetve v Italiji, kjer so bili lani zelo majhni in ker je uvedla država visoko zaščitno carino. Glede Francije in Rusije še ni znano, kako se bo razvijala predstoječa sladkorna kampanja. V Rusiji bo produkcija najbrž še napredovala. Najslabša tendenca je bila v New Yorku. Ker je bil dovoz kubanskega sladkorja v ameriška pristanišča prenehan, je morala Amerika dovesti večji dovoz s Portorika in Filipinov. S tem se je položaj na sladkornem trgu še poslabšal in tečaji so zelo hitro padli. Kubansko blago je notralo 15. feb. 4.24, 19. feb. pa 4.21; termirsko za april 2.45 in 2.40, za maj 2.54 in 2.52-2.53, za julij 2.64 in 2.63, za avgust 2.73 in 2.74. Angleški trg je še vedno brez lastne iniciative. Že itak velike zaloge pomnožuje še stalno znaten dovoz, ki daleč presega tekoče potrebe. V januarju je znašal dovoz sladkorja v Anglijo 194.800 ton, dočim je bilo faktilno potrebno samo 122.382 ton. Če si hoče londonski trg pomagati, mora dovoz popustiti.

— *Državna trošarina v novembru in decembru.* V novembru 1923 je dobila država na trošarinah 67.785.761,56 Din, v decembru pa 74.438.018 Din. Od aprila do decembra je znašala trošarina 591.202.622,13 Din, v istem času predlanskega leta pa 542.113.424,39 Din.

— *Generalna banka za trgovino in industrijo.* Po poročilu upravnega sveta za I. 1923 je znašala glavica, razdeljena na 10.000 plačnih delnic 5.000.000 Din. Stalni rezervni fond so znašali 1.121.020,57 Din, čist dobiček za razdelitev med delničarje pa 600.000 Din. Celokupni denarni promet po tekočih računih je znašal lani 424 milijonov ali 207 mil. več kakor I. 1924.

— *Pile dividende.* Novska delniška hranilnica izplača za I. 1923 samo po 5 Din dividende, C. A. Pachany & Sin d. d. v Brodu n. S. pa 6 Din.

— *Naši dolgovci Angliji.* Ameriki dolgujemo 66 milijonov dolarjev in vendar ta država ni naš glavni upnik. Angliji dolgujemo še več. Angleška vlada je že 31. marca 1924 objavila, da dolgujemo Angliji 28.481.000 funtov sterlingov. Ta vsota je od I. 1924 zelo narasla, ker naša država obrestni sploh ne plačuje.

— *Uzance v trgovini z jajci.* Udrženje berlinskih veletrgovcev z jajci je uvedlo v uzance tri važne določbe, ki veljajo za kupca in prodajalca. »Ab Station« pomeni odslej, da mora kupec nositi vse stroške prevoza. Blago se prevaža na račun kupca samo tedaj, če je kupec prevzel blago na postaji, kjer je bilo naloženo. Če je pa pri prodaji blaga dogovorjeno, da se plača ostanek računa po prevzetju, gre blago na račun prodajalca.

— *Cene zemljišč v Vojvodini.* V Vojvodini je cena zemljišč za njive zadnja leta zelo padla. Pred enim letom je veljal 1 juter rodovitne zemlje 20-25.000 Din, zdaj pa 8-10.000.

— *Agrarna reforma v Dalmaciji.* Takoj po povratku iz Prage hoče minister Pavle Radić izdelati načrt o likvidaciji vseh vprašanih, ki so v zvezi z agrarno reformo v Dalmaciji. Posebne komisije, ki študirajo agrarne razmere v Dalmaciji, bodo v kratkem končale svoje delo.

Da najboljši je to čaj,
Colombo Ceylon čaj!

Anatol Kamenski:

Legitimen zakon

15. aprila.

Danes po zajtrku sem stopil za trenutek k ženi in našel njeno spalnico v največjem neredu, dasi je bila ura že dnev. Povsod, na stoli, na postelji in na oknih so se valjale razmetane obleke, med njimi nebroj glavnikov, ročnih torbic, škaflic, rokavic ter veržic od ure, ogledalca in lorneta. Dišalo je po toaletni vodi in pudri, na tleh pri umivalniku in po drugih kotih spalnice so bile lučice z mehurčki milne pene, iz dveh svetilk, ki so še gorele, so pa štrleli ročaj škarij za zavijanje las. In sama Lidočka, ki se je urno sukala sredi tega kaosa na visokih petah atlasnih plesnih čevljev, v roza nogavicah, nizkem modrem stezniku in modrih svilenih hlačah s čipkami, se mi je zazdelo nenkrat nenavadno, strašno zabavno bitje, podobno najbolj noju in najmanj človeku.

— Kaj se je zgodilo, — sem vprašal smeje in prijel ženo za gole roke, — čemu ti je bilo treba te povodnji v spalnici in čemu se preoblačiš od nog do glave?

— Nič se ni zgodilo, — je odgovorila Lidočka malce srdito in se kot običajno umaknila, ko sem jo hotel poljubiti. — Le hitro se izgubi, sicer zamudim. Ah, križi božji, frizuro si mi pokvaril. Kaj pa siliš vame! Misliš sem, da te že davno ni doma.

— Kam na greš, če smem vprašati? — Oh, kako neznošen si! Saj sem ti že stokrat povedala, da grem k zdravniku. Nikar ne stoj tu, za božjo voljo, saj se ne morem obleči, ker si mi vedno pod nogami.

Spomnil sem se, da mora danes res k zdravniku in da ji srce malo nagaja.

— Cuj — je dejala Lida povsem srdito, — točno ob dveh moram biti pri zdravniku. Prosim te, nikar me ne oviraj pri toaleti.

Demonstrativno je sedla na stol, položila nogo čez nogo in se zagledala obupano nekam v dajavo, v zadnji kotiček nad kaminom.

— Na svidenje, dušica, sem dejal, in poljubil malone nasilno roko in se takoj ponižno umaknil k vratom. Spetoma sem pobral njen lornet, ki je slučajno zašel v milno lužico, in izginil sem iz spalnice.

Niti najmanj ne dvomim, da se je Lidočka tako temeljito preoblekla samo zato, ker je šla k zdravniku, kjer se ji ni treba sleči. Največ, kar more zahtevati zdravnik v takem slučaju od ženske je to, da sleče steznik, da bi mogel poslušati, kako utripa njeno srce. In čemu tedaj nogavice, plesni čevljički, najfinije hlače iz čipk itd. itd.? Zakaj ji zadostuje že sama misel, da bo videl zdravnik njeno telo, da se tako skrbno preobleče, umije in nalepo-tiči?

Je-li to koketstvo ali podzavestni instinkt ženske, ki noče, da bi jo kdo

presenetil, pa se za vsak slučaj pripravi na boj?

Nehote se spominjam, da se Lidočka vedno, kadar sva aamenjena v gledališče in po predstavi v restavracijo, prav tako zagonetno pripravila in preoblačila od nog do glave, dasi prav dobro ve, da se vrneva domov skupaj in da ji ne bo treba prenočiti v tuji hiši. In vse to dela tista Lidočka, ki sicer svojo toaletno vedno zanemara, vem, da je plemenita in zvesta žena, vem pa tudi, da dela tako sto in sto drugih žensk, ki so ponosne na svojo nedostopnost.

Ali pa se dela to za skrajni, demon-sko-zapeljivi in neogibni slučaj? Kaj pa če sanja o tem slučaju vsaka ženska — najzlastnejša prilžnica in najzvestejša zakonska žena?

Niti misliti si ne morete, kako se Lidočka jezi, kadar ji v šali govorim o tem. Zdravnik ni našel pri ženi nobenih organskih nedostatkov v srcu in ji je zapisal samo neko nedolžno zmes broma z Valerijanovimi kapljicami. Vrnila se je vesela in ljubezniva, pri kosilu sva kramljala zelo družno. S svojo jutranjo valovito frizuro je bila zelo mikavna. Nožice v plesnih čevljičkih in roza-nogavicah so gledale izpod krila tako zapeljivo, da nikoli tega.

— Poldrva malo v mojo sobo, — sem dejal po kavi kolikor mogče mirno, da ne izdam svoje razburjenosti. — Ne, mili, glava me je začela boleti. Poldrva bi rada sama.

Moda

Še k pomladni in poletni modi

Pomlad prihaja in z njo prihajajo nove skrbi. Ženski svet išče po modnih žurnalih in komaj čaka, kaj prinese pomladna sezona. V elegantnih modnih podjetjih vlada od jutra do večera živahno vrvenje. Tam se pripravljajo, izmišljajo, snuje in oblikujejo, da je veselje. Do nas, ki najbrž nikoli ne bomo v modi odločevali, prihajajo samo kratke vesti, tako da si je težko ustvariti celotno sliko o vseh novotarijah pomladne sezone.

Letos bodo moderne vse jasne, svetle barve v zmernih niansah. Moderna bo modra, rdeča, roza in vijoličasta barva. Kar se tiče celotne linije, poročajo listi, da pripravljajo v Parizu in drugih modnih centrih velike spremembe. Seveda ne pojdejo te spremembe tako daleč, da bi postale naše dame naenkrat podobne svojim prababam, ki so nosile tako široka krila, da bi lahko spravile podse ves naraščaj. Gospod Drécol, eden izmed pariških modnih diktatorjev, je baje odločno izjavil, da je sit vseh godetov. Zato hoče propagirati letos kostume. Čisto navaden plašč, bluzo in krila. Izmed barv mu najbolj ugajajo nianse karamelovih bonbonov — svetloroza, rjavkastomodra, zelkasta, vijoličasta in kostanjeva. Glede blaga je Drécol mnenja, da bosta prevladovali mehka svila in volna. Za obleko torej krepižoržet, muslin in krep-romen. Tudi bolero bo zopet moderen.

Drugi modni mogočniki se pa na godet ne jeze. Razlikujejo samo dobro, srednje in slabo narejen godet. Propagirajo svetle, vesele barve za obleke in plašče, priporočajo Drécol svilo in volno. Odločno se izjavljajo za kratke rokave, vsaj pri lahkih oblekah.

Drécol s svojo radikalno reformo zato bržčas ne bo prodril, vsaj za pomlad in poletje ne, ker so pariški generalni štabi svoja povelja že davno razposlali in jih izvršuje že ves svet.

Domača obleka

Udobnost domačega ognjišča igra v življenju zelo važno vlogo. Zakonska sreča in rodbinsko življenje sploh je v tesni zvezi z opremo stanovanja. — Večkrat zadostuje malenkost, neznan vrzel v gospodinjstvu, neopazljiva soba ali razmetana postelja, pa je takoj preprič v hiši. Ker hoče biti človek vsaj doma svoj gospodar in ker drugje ne najde pravega počitka, mora biti tudi stanovanje tako urejeno, da ni v njem nič prisiljenega ali neokusnega, kar bi motilo mir in harmonijo domačega ognjišča.

Velikega pomena je zato tudi domača obleka, ki mora biti taka, da se počutimo v nji dobro in da ne ovira počitka. Veliko vlogo igra pri tem slejkoprej pižama. Dela se navadno iz popelina ali krepa, trpežnejša pa tudi iz tankega, finega žameta. Ni pa treba, da bi bil iz ene vrste blaga. Pogosto se kombinira več vrst blaga. Kombinira se lahko pestro z enobarvnim blagom, tako da je zgornji del iz pestrega krepa, spodnji pa iz enobarvnega krepa ali žameta, ki je lahko tudi temne ali črne barve. Ovrtnik ali izrez je obrobjen, enako tudi rokavi, ki imajo na koncu pogosto kožuhovinate nastavke. Hlače so ohlapne ali pa stisnjene spodaj v pester pas. Vse to velja seveda za ženske pižame; moški so kakor dnevne obleke bolj enostavni in konstantni.

Poleg pižama nosijo elegantne in seveda tudi bogate dame doma tudi obleke iz krepa, satena in svile. Taka obleka je zelo enostavna. Gornji del z rokavi je iz enega kosa progatega blaga; nanj je priloženo krilo iz enobarvnega blaga, obrobjeno spodaj s progastimi našivi. Široki rokavi tvorijo na koncu manšete, čez pas se nosi širok žametast trak. Domači čevlji in nogavice so stvar okusa. Nobena elegantna dama ne nosi doma čevljev ali nogavic, v katerih bi se ženirala sprejeti gosta. Gospodinja ne sme pozabiti, da stanovanje ni kraj, kjer lahko navleče nase vse, kar hoče. Saj ni nič bolj neprijetnega, kakor če preseneti gost spodnjo v taki toaleti, da se mora skriti. Pa tudi možu bi se ne smela ženar pokazati v razhojenih copatah, raztrganih nogavicah in z razkuštranimi lasmi. Malomarnost je pogosto kriva, da se moževa ljubezen kmalu ohladi.

Damska garderoba nekoč in danes

Še ni dolgo od tega, ko so morale dame, potujoče na počitnice ali v letovišča, voziti s sabo neštene kovčke. Toalete so zahtevale pač tudi te vrste izdatkov. Za gospode soproge taka garderoba ni bila kaj prijetna. Vesele so se bili samo železniške družbe in spediterska podjetja. Z modernim modnim prebratom se je tudi v tem oziru marsikaj izpremenilo. Dandanes nosi žensstvo tako lahke hlače in tako malo perila, da čuda, da more vso svojo modno kramarijo komodno spraviti v en ali dva kočega in da potovanje ni več tako nadležno kakor pred nedavnim časom.

Kakor je to dejstvo za žensstvo praktično, za gospode soproge ugod-

no, tako pa zadene občutno blagajne železniških družb in speditijskih tvrdk.

To so prve konstatirane železniške in speditijske tvrdke v Združenih državah, kjer sta Wescott Express Company in New Transport Company vložili na finančno ministristvo z velikimi statističnimi podatki podprto vlogo, v kateri tarnata o nazadovanju espresnega blaga in navajata kot glavni vzrok moderne modne novotarje lahkih oblek. Vsaka dama nosi lahko garderobo v enem ali dveh lahkih kovčgih in jo spravi v vlaku v za to rezervirani prostor. Proti temu naj država in železniške družbe ukrepejo potrebne korake, ker bo sicer prtljaga popolnoma nazadovala in bodo železniške, kakor transportne družbe utrpel izgube in prišle ob vsak dobiček.

Nevarna igra

Dobro, ko je igralo v razmerju moškega do ženske glavno vlogo srce, smo že preživeli. Moderni moški in ženska ne smatrata ljubezni več za nekaj svetega in vzvišenege. Starodavno sentimentalno ljubezen je nadomestil moderni nesentimentalni flirt. Človeštvo napreduje in se razvija. Moški in ženska se skušata iznebiti tiste čustvenosti, ki povzroča naivnim ljudem toliko nepotrebnih muk. Za modernega človeka pomeni stik z drugim spolom prijetno, lahko in neobvezno igr. Srečata se moški in ženska in takoj se začne flirt. Potem se poročita ali pa gresta vsakebi. Srce ne igra pri tem nobene vloge. Flirt je modernemu človeku v družbi nekaj sličnega kakor tenis ali šah. Krajša mu čas in to je vse. Zakoni iz ljubezni so vedno bolj redki, srce je izgubilo svojo veljavo. Zdaj odločujejo samo zdrava pamet in praktični oziri.

V zapadnih državah, osobito tam, kjer prevladuje anglosaška rasa, ta igra še ni tako nevarna, dasi beleži kronika tudi v teh državah mnogo samomorov radi nesrečne ljubezni. Drugače je s slovansko raso, ki je bolj občutljiva, sentimentalna in mehka. Slovani kot celota so bili vedno preveč odkriti in mehki. Tudi druge rase so ljubile domovino in svobodo, tudi drug svet, toda vse to so delali samo na papirju in abstraktno. Slovani pa niso znali ostati samo pri knjigah. Srbi so žrtvovali v zadnji vojni za idejo narodne svobode vse. Rusi so spravili v imenu ideala socialne enakosti sami sebe na rob propada. In zato pri Slovanih tudi moderni flirt nima pravega uspeha. Samo poidecem gre ta igra več ali manj od rok. Srce modernega Ameri-

Obrnil sem se in odšel. Jezno sem zaloputnil vrata.

20. aprila.

Po kosilu ko sva se skupaj posvetovala o predstoječih izdatkih in ko je skrbno zložila nove bankovce moje plače, mi je Lidočka rekla:

— Jutri moram zgodaj vstati. Zato pa moraš danes na vsak način priti v meni. Pridi ob desetih.

Točno ob desetih sem stal na pragu njene spalnice. Bedasto sem se smehljaj in sam ne vem, zakaj nisem ostal raje v svoji sobi. Potem bi pojasnil Lidi v grozo najfinega preračunavanja, cerkveno blagoslovljenega in javno priznanega razmerja.

10. maja.

Zopet zločinska, tatinska, ponižujoča igra. Po čaju me je Lida poljubila v lice in že je hotela oditi v svojo sobo, ko sem jo zadržal, rekoč:

— Misliš sem, da ostane malo pri meni.

— Danes sem zelo mnogo hodila in komaj stojim na nogah... Lahko noč.

— Nu, lahko noč, — sem dejal ljubeznivo in jo objel. — Vsaj poljubila bi me.

— Ah, kako mi vse to preseda, — je vzkliznila srdito in mi pomolila svoje ustnice.

— Nate, poljubljajte, lahko jih odgriznete, če hočete...

— Lidočka zakaj me pa žališ?

— Nu, zdaj se pa začne storija... Na svidenje.

— In naglo je odšla iz jedilnice.

— Počakaj! — sem zaklical za njo.

čana, Angleža ali Francoza je hladno, površno, srce našega človeka se hitro in globoko vname.

Iz tega sledi, da bi se naši moški in ženske ne smele preveč zanašati na svojo nedostopnost. Duševno ravnotežje je pogosto fiktivno. Igra z ognjem je nevarna, ker se lahko vname tudi tam, kjer bi nihče ne pričakoval.

Hunyadi János

Naravna gorška voda
priporočena od prvaka zdravniškega sveta za zanesljivo, ugodno, cenko delujoče sredstvo za čiščenje

To in ono

Proces Lützow

Kakor smo že poročali, se je v tork prišel v Berlinu monstre-proces proti baronu Lützowu radi protinravstvenih dejanj. Zanimanje javnosti za proces je ogromno, saj spada Lützow, potomec slovitega nemškega četnika v bojih z Napoleonom I., med najuglednejšo nemško družbo. Dosedaj je bilo zaslišanih že mnogo prič, ki pa niso izpovedale ničesar bistvenega ali posebno obremenilnega za obtoženca. Mladice priče strogo in ostro zaslišujejo predsednik, državni pravnik ter zagovorniki; vse njih izjave pa so nejasne in negotove. Večina bivših učencev je podala izjavo, ki nikakor ne obremenjuje obtoženca. Da bi Lützow napram enemu ali drugemu učenecu pokazal večje ljubeznivosti, se dosedaj še ni ugotovilo in tudi pretepal jih ni preko meje. Zaslišan je bil neki 26letni mladenič, ki se je spominjal, da je bil od obtoženca tepen s palico. Ni ga bolelo, toda ni mu ugaal princip, da bi vsak učenec za slab red dobival udarce. Dva očeta sta se strinjala z metodo Lützowa. Dijakom pač ni škodilo malo batin, tako sta pripomnila. Nikdar pa nista opazila kaj protinravne. Z dijak se ni postopalo prestrogo, niti premilo. Nikdar se tudi ni čulo kaj sumljivega.

Razprava se nadaljuje in bo trajala še par tednov.

Mlad umetnik

V holandskih in nemških listih se je letos mnogo pisalo o razstavi italijanskega slikarja Enra Fratellija v Amsterdamu in Haag. Vsi listi so priobčevali zelo pohvalne članke o njegovi umetnosti in osebnosti. Kdo je Enro Fratelli? 11 letni slika literarnega kritika rimske »Tribune«. Njegovi oči je povabil te dni nekega inozemskega novinarja, da si ogleda dela njegovega sina. Pri tej priliki se je novinar tudi osebno seznanil z mladim umetnikom. Opisuje ga tako-le:

»Fratelli je krepak italijanski deček v mornariški obleki, razposajen in živahen, kakor njegovi kolegi. Največja nesreča sta zanj profesor latinščine in matematike. Boji se in kakor vrag križa, ker nima za ta dva predmeta nobenega smisla. Drugeče ni na njem nič posebnega. Opravičil se je, »da ima vse v Amsterdamu«, vendar sem pa videl par olinatih slik in nebroj risb. Deček je tudi ilustrator rimske »Tribune«. Oče mi je izjavil, da dela sinček več kakor on. Težko je pravilno oceniti njegovo nadarjenost. Nedvomno je mladi Fratelli velik talent največji, kar sem jih kdaj poznal. Slikati je začel že ko je bil star tri leta. Učil se ni nikjer. In slika vam z olinato barvo ali akvarel, ki zahteva veliko izurjenost v barvah. Njegova tehnična dovršenost me je naravnost frapirala. Nekaj njegovih pokrajin, primorskih in vaških motivov reproducira brošura, ki je izšla v Amsterdamu povodom razstave Fratellijevih del. Vsem slikam se pozna, da je deček neverjetno nadarjen. Najbolje so njegove risbe. Fratelli ne riše kakor odrasli. Risbe so plod njegove bogate detske fantazije. Vse aktualne dogodke in vesti

in v glavo mi je šinila nova misel.

— Nu, kaj pa je? — je vprašala osorno in obstala na pragu.

— Pozabil sem ti povedati... Vidíš, ti se jeziš name, jaz pa vedno mislim na svojo duščo. Neprilakovan sem dobil denar... Najbrž ti za vsakdanje potrebščine ni ostalo kdove koliko. Hočeš, da ti dam izven abnmana dvesto ali...

Nalaš sem govoril počasi in stopil dva koraka proti nji.

— Ali ne lažeš? — je vprašala in se vrnila v sobo. In slišal sem, kako se ji glas trese od radosti. — Ne, pa vendar ne misliš resno. In kot nalašč zelo potrebuem denar.

— Seveda mislim resno! — sem dejal in potegnil iz žepa denarnico.

Dal sem ji dvesto rubljev, potem še dvesto in še in še.

— Vzemim osemsto, izračunal sem, da mi ne bo primanjlovalo, — sem lahal in ji izročil del denarja, ki ni bil moj.

— Mili, to je pa res presrečenje, — mi je živorela nekje nad ušesom.

— merci, zlata, dobra duša.

Njene roke so me obile okrog vratu. Stal sem nepremično, ne da bi se zmenil za njeno laskanje.

— Mili, užaljen si, zakaj si že zopet zžaljen? Nu, pojdiva v mojo sobo, da ti izprosim oduščanje. Nikar ne bodi tak. Saj me nočeš razumeti. Zelo, zelo ljubim svojega milega mucka... samo preveč poljubov nočem. Kaj pa je na tem dobrega? Prav res ne razumem...

Sicer pa, če so bolj redki, jih imam rada. — Nu, spravi me v spalnico...

Zdaj, ko pišem te vrstice, si mislim v srcu: in vendar me Lida ljubi, dobro le in če umrem, bo plakala ob mojem grobu.

Razum pa trdi: prostitutka, prostitutka, prostitutka!

iz domače kronike ilustrira z neverjetno točnostjo in duhovitostjo. Riše najrazličnejše oblike in tipe iz vsega sveta. Tu so črni poljski židje, Kitajci itd. Zadnje večje delo mladega umetnika je ilustracija Colodijevе knjige »Pinocchio«, svetovnoznane knjižice za deco. To je v zgodovini umetnosti prvi slučaj, da je dete ilustriralo detsko knjigo.

Naravne posnetke poda tako, kakor jih vidi s svojimi detskimi očmi. Detajle in karakteristične momente obvlada popolnoma. Sploh se pozna njegovim slikam, da je deček izredno talentiran. Vprašanje je seveda, da-li se ne bo njegov talent prezgodaj izčrpal. Fratellija je »odkril« pesnik Soffici, očetov prijatelj Soffici je namreč tudi slikar. Literarna in slikarska umetnost sta posebno pri Italijanih pogosto združeni v eni osebi. Fratelli-oče mi je pokazal kot redkost portret svoje žene, ki ga je namrval Pirandelli. Soffici je prišel nekega dne k Fratelliju, kjer se ni mogel dovolj načuditi slikam njegovega sinčka. Takoj je začel prigovarjati očetu, naj priredi razstavo sinčkovih del. In ta se je zgodilo, da je prišlo ime mladega Enra v javnost in da pišejo o njem vsi svetovni listi.

Landru II. v Parizu

Identiteta aretiranega zločinca še vedno ni ugotovljena.

Pariškim oblastem in javnosti še vedno dela mnogo preglavice zagonetni zločinec Delormel, o katerem smo poročali te dni. Oblasti so na vse strani in na vse kriminalne urade odposlale njegovo sliko, da ugotove njegovo pravo ime, vse pa je ostalo do sedaj brezuspešno. Verjetno je, da pariška policija ne bo nikdar in nikoli odkrila pravega imena Delormela, ker se je ta povsod pojavljal ne samo pod drugim imenom, temveč tudi vedno z drugo masko. Delormel, ki je v Marseilles umoril hotelirko Banère, nima nikake sličnosti z zločincem, ki je oropal ter ustrelil bogato vdovo v kraju Cete, dasi je dokazano, da je obe umoril Delormel. V raznih mestih, tako v Dionu, Valenci, Reimsu, Lyonu in drugod se je zagonetni lopov pojavljal v drugačni maski.

Direktni dokazov policija proti zločincu sicer nima, vse indicije pa kažejo, da je brezdomno večkratno morilec in da je tudi identičen s kupčevalcem z dekleti, ki je skušal v zadnjih letih spraviti več mladih Francozinih v javne hiše v Alžiru. Policija je izsledila prodajalke listov iz Versailles, katero je skušal Delormel pred dvema letoma pregovoriti, da pojde z njim v Alžir. Dekle je v Delormelu spoznalo eleganca, ki je hotel njo ter dve njeni prijateljici zvabiti v past. Delormel je takrat nosil brke ter je imel svetle lase. Dekle je zločinca spoznalo po njegovih očeh. Delormel pa seveda zatrjuje, da prodajalke še nikdar v življenju ni videl. »Gre za fatalno zamenjavo«, tako je pripomnil preiskovalnemu sodniku.

Zdi se, da Delormel pohaja iz Valence, zakaj iz omenjenega mesta se je prijavilo mnogo oseb, ki so na podlagi v listih objavljene fotografije spoznale svojega rojaka, ki je bil pred 10 leti na zagoneten način izginil iz Valence. Opis pogrešanega se popolnoma vema tako glede zunanosti kakor tudi glede duševnosti zagonetnega zločinca. Izginul je bil zelo nadarjen mladenič, obvladal je pet jezikov in govoril in pisal, bil je talentiran risar, izvrsten družabnik ter spreten violinist. Vse to se popolnoma vema z aretiranim Delormelom. Kriminalne oblasti še nadalje vodijo intenzivno preiskavo.

Odstop indorskega maharadže

Nov triumf angleškega imperijalizma.

Naši čitatelji se gotovo še spominjajo dogodka, o katerem je lani govoril ves svet. Ob belem dnevu je bil ubit angleški trgovec Bandal, ki je skrival v Bombayu v Indiji pri sebi plesalko Mumtaz Begum, katera je pobegnila iz harema indorskega maharadže. Atentatorji so bili najeti in plačani od maharadže samega. V borbi za plesalko in pri zasledovanju zločincev so bili ubiti tudi trije angleški častniki. — Angleške oblasti so nemudoma uvedle najneregičnejšo preiskavo in so več napadalcev prijele. Pri sodišču so bili obsojeni deloma na dosmrtno, deloma na dolgaletno ječo.

Tega se je ustrašil tudi maharadža in da odvrne sum od sebe, je tudi sam ukazal obesiti štiri Indijce, češ da so bili udeleženi pri napadu na plesalko in angleške oficirje. Povodom justifikacije omenjenih Indijcev se je primeril tragičen slučaj, Maharadža je dal razsvetliti vse svoje palače in je priredil bajen kresni večer. Njegova šestletna hčerka se je preveč približala umetnemu ognju; vnela so se ji krila in še predno je kdo mogel nesrečnemu detetu priskočiti na pomoč, je že popolnoma zgorela. Naravno, da se je to splošno smatralo za božjo kazen. Maharadža

sam si je vzel stvar k srcu in se od tega dne dalje ni več prikazal; ostal je osamljen v svojih sobanah.

Nedavno se je javila angleškimi oblastvom nova priča, ki je izjavila, da mu je maharadža dal 3.000 funtov šterlingov za zasledovanje plesalke. Krivda maharadže glede soudeležbe zločina je dokazana tudi po mnogih drugih okolišninah in pod pritiskom Anglije je maharadža od Indore sedaj odstopil ter se za dve leti odpovedal vladanju. Odsel bo v Anglijo, kjer ga Angleži baje internirajo v neki trdnjavi. Na ta način priroda maharadža nadvlado Anglije in Indoru in to je bil bržčas tudi pravi vzrok za resolutno resničoljubnost in človekoljubnost angleških oblasti v Indiji.

Signali angleških in ameriških apašev

Ameriški, predvsem pa newyorški apaši imajo posebne znake ter svoj poseben zločinski žargon, s katerim se razumejo, kadar očejo izvršiti kak vlom, da jih pri poslu ne zaloti policija ali publika, niti žrtve, ki je prizadeta. Londonski policiji je deloma uspelo razkriti te znake ter ugotoviti njih pomen. Zadnja leta so namreč poskušali ameriški lopovi in vlomilci svojo srečo tudi v Londonu, imeli pa so večinoma smolo, ker jim je bila londonska policija vedno za petami. Predvsem so lopovi našli slabo, ker niso poznali londonskih tajnih agentov in mnogokrat se je primerilo, da so pri vltomu našli baš na detektiva, ki se je sam izdal za apaša. Da bi lahko uspeli tudi v Londonu, so ameriški apaši stopili v stik z domačimi angleškimi, ki so jih opozorili na tajne policijske organe, kakor tudi na razne druge okoliščine. Da bi se razumeli, tudi če bi bila navzoča publika in če bi bili v bližini policijski agenti, so ameriški lopovi naučili svoje londonske tovariše posebnih znakov, ki so že več let udomačeni v Newyoršku ter v večjih ostalih mestih Amerike.

Vse javno življenje v Londonu se tako kakor v Ameriki večinoma odigrava v bifejih in gostilnah. V teh lokalih spretni zločinci preže na svoje žrtve. Če slučajno zaide v tak lokal tudi kak detektiv, tedaj opozori londonski zločinec, ki je seveda takoj spoznal nevarnega detektiva, svojega ameriškega kolega na sledeči način: iz žepa potegne skatljico vžgalice, ošili eno vžgalico in si prične čistiti zobe. Ta znak zadostuje, da se lopovi izogne in polagoma drug za drugim izginejo. Drugič zopet poskuša družba lopovov, da komu naprti ponarejene dragulje. Če človeka, kateremu prodajajo ponarejeno kamenje, slučajno pozna eden lopovov in vé da dotični nima denarja, potem opozori tovariše na sledeči način: vzame vžgalico in jo prelomi med prsti; to pomeni: ne spuščaj se v stik s tem človekom, saj nima denarja. Če sedi lopov v lokalu in opazi, da je nevarnost, naglo in v dušku ponije svojo čašo ter jo postavi nazaj na mizo. To pomeni ostalim: spi in beži, ker tla so prevroča. Če ta opasnost ni baš tako velika, potem postavi lopov svojo napolnjeno čašo med dve prazni. Take in slične znake vporabljajo v lokalih.

Ako se na cesti zločincu približa detektiv, tedaj ga njegov tovariš na nasprotni strani ulice opozori na ta način, da dvigne dva prsta. Če na ulici iz žepa potegne oro, potem je to za njegovega tovariša znak, da je človek, s katerim govori zelo bogat. Ako si grize nohte pomeni: pusti reveža, ki ima manj ko ti...

Odkar je londonska tajna policija odkrila te znake ter istočasno našla ključ za njih razumevanje, so postali ti znaki fatalni za ameriške bandite, ker so žnjimi obračali nase pozornost angleških detektivov. Londonska policija se je tako na hiter način iznebila drzne ameriške banditske zalege, ki ji je poprej delala tolike preglavice, v rok na je dobila tudi celo vrsto domačih zločincev. Seveda to ne bo zalego dolgo, ker si bodo gotovo kmalu izmislili drugačen jezik.

Robert Baden-Powell in skavtstvo

Na svetu je malo bolj znanih in med mladino bolj priljubljenih mož kakor je angleški general sir Robert Baden-Powell. Prepotoval je velik del sveta ter se boril za moč angleškega imperija v Aziji in Afriki. V burško-angleški vojni je bil med on angleško posadko, ki so jo Buri I. 1899-1900 v Mafekingu oblegali in ki se je junaka branila. Ker so imeli Angleži premalo moči za obrambo in ordonančno službo, so organizirali dečke ter jim poverili službo izvidnikov, ordonance ter mnogo drugih važnih del. Dečki so se izredno odlikovali in v Baden-Powellu se je porodila ideja, ustanoviti mladinsko organizacijo skavtov, ki pa naj ne bi imela ničesar vojaškega, ampak naj bi vzgojevala dečke le v vrle državljane in dobre ljudi.

Malone istočasno je deloval v Ameriki znameniti prirodoslovec in slikar Thompson Seton, ki je ustanovil na podlagi svojega dolgoletnega življenja v prirodi na zapadu gozdovniško organizacijo, v katero je upeljal mnogo lepih običajev iz indijskega življenja. Začetkoma sta oba moža delovala skupno, pozneje pa je Baden-Powell uvidel, da je treba organizacijo izboljšati in ji dati praktičnejšo obliko. Ko je v letih 1906 do 1908 ustanovil svojo organizacijo skavtov, je doživel ogromen uspeh. Pedagogi kakor državni ki so spoznali, da je Badenova vzgojna meto-

da, ki vestno goji človeški duh in telo, izmed vseh najboljša. Z obljubo, ki jo mora položiti skavt, je tesno združena obvezna disciplina, ki odstranjuje najnevarnejše človeške razvade in goji najlepše lastnosti. Poleg tega pa daje mladini priliko romantično živeti v prirodi. Mnogo milijonov moške in ženske mladine se vzgojuje danes po lepih skavtskih zakonih, med tem ko je Setonova sicer lepa organizacija, a za mladino skoraj pretežka, le počasi napredovala. Tudi v naši državi je skavtizem močno razvit in šteje okoli 5000 članov. Setonova organizacija se je v najnovejšem času ustanovila v Sloveniji pod imenom »Tabornik«.

Baden-Powell je obdržal za svojo organizacijo ime »Skavt« (stezosledec, izvidnik) v prenešenem pomenu. Češ, skavt je človek, ki išče najboljši poti v življenju in za udejstvovanje v dobrih delih. Skavtizem vzgaja značaj, viteštvo, npravnost, poslušnost, ljubezen do bližnjega, miroljubnost, delavnost in dr. Istočasno pa goji vse telesne čute z življenjem v prirodi in to na prav romantičen, mladinski najpriladnejši način. saj je tudi v tem oziru zajemal veliki vzgojitelj iz lastnega življenja po gozdovih in goličavah malone vse zemlje. Marsikaj dobrega pa je vzel po Setonovem vzgledu iz indijskega življenja.

Danes skoraj ni države na svetu, ki ne bi imela svoje skavtske organizacije in skavti vsoga sveta so si bratje. Vsako drugo leto se snidejo na »jamboree« zastopniki vseh organizacij, kar tvori zelo pestro sliko in poglobljuje mednarodne stike. Dasi pripadajo skavtizmu drugod najboljši ljudje in se s ponosom nazivajo »skavti«, moramo o Slovencih reči, da se tej prevažni organizaciji niso zadosti posvetili in je zlasti le malo vzgojiteljev udeležanih v njej. Zeleti bi bilo, da bi se v tem oziru obrnilo na boljše, kar bi bilo le mladini in narodu v korist.

VIMEČETE VAS DENAR SKOZ OKNO!

če kupite nogavice brez žiga »ključ«, ker eden par nogavice s žigom in znakom (rdečo, modro, zeleno ali zlato)

„ključ“

traja tako dolgo kakor štirje pari drugih. Kupite eden par in prepričate se!

• Moderni Metuzalem. V neki vasi pri Rieti je te dni umrl posestnik Tritey, ki je dočkal nenavadno visoko starost 138 let. Mož je bil do zadnjega razmeroma čil in krepak. Oskrbnovala ga je njegova hčerka, ki je stara »še« 100 let.

• Polet preko Mount Everesta. Francoski letalec Calizlo, ki je dosegel z letalom svetovni višinski rekord, namerava v začetpu poletja preleteti Mount Everest. V ta namen si gradi posebno konstruirano letalo.

• Stroški odkritja Amerike. V Palosu v Španiji so našli računske knjige tvrde Pizon, ki je finansirala Kolumbovo podletje ter mu stavila ladje na razpolago. Na podlagi teh računov je razvidno, da je v ljaljo odkritje Amerike samo 22.000 peset, kar znaša okrog 380.000 dinarjev. Kolumb sam je imel 1600 peset letne plače.

• Samomor filmskega režiserja na Dunaju. V kabaretu »Hölle« na Dunaju se je v četrti ponovi ustrelil pomožni filmski režiser Stefan Fischer. Težko ranjenega so prpeljali v bolnico. Vzrok samomora je bila beda. Fischer, ki je bil popreje zaposlen pri »Viti«, znanem filmskem podjetju, je hotel že pred pokrdnim letom izvršiti samomor. Skočil je v Dunavo, a so ga zadnji hip rešili.

• S smrtjo plačana smelost. Vojaški letalec Collot je nedavno v Parizu sklenil stavo, da bo z letalom letel pod lokom Eiffelovega stolpa. V sredo 24. t. m. je smeli polet izvedel. Prefet je lok pod stolpom, ko pa se je hotel izogniti anteni, je izgubil ravnotežje in treščil v globino. Letalo se je popolnoma razbilo. Izpod razvalin so potegnili letalca mrivega. Njegovo truplo je bilo popolnoma ožgano.

• Poskusen samomor morilca deklet. »Slov. Narod« je svoj čas poročal o morilcu Bažantu, ki je v Chrudimu na Češko-slovaškem umoril tri dekleta. Kakor poročajo češki listi, je Bažant v zaporu pogoltnil več žebeljev, hotel si na ta način končati življenje. Prepeljali so ga v bolnico, kjer so ga operirali.

• Zaroka bivše nadvojvodnje. Po vesteh dunajskih in budimpeštanskih listov se je bivša nadvojvodinja Margareta, najmlajša hčerka Leopolda Salvatorja, zaročila z baronom Grödlom, sinom znanega madžarskega veleindustrija. Bivša nadvojvodska rodbina živi po prevratu deloma v Italiji, deloma v Španiji. Kakor je videti, so se Habsburžani pod silo razmer že temeljito otresli starih predsodkov, da se smelo močijo in ženiti samo s suverennimi rodbinami.

• Hindenburg — protektor dunajskih umetnostnih razstav. Na Dunaju se pripravlja v začetku letošnjega marca razstava vodilnih nemških slikarjev sedanosti. Protektorat nad to razstavo je prevzel avstrijski zvezni predsednik dr. Hainisch. V imenu avstrijske vlade je na to prošil avstrijski poslanik v Berlinu, dr. Frank, predsednika nemške republike, Hindenburga, da bi tudi on prevzel pokroviteljstvo ob enem z dr. Hainischem. Hindenburg je prošni ugodil in tako se bo vršila razstava pod skupnim protektoratom avstrijskega in nemškega državnega predsednika.

• Ponarejeni francoski vizumi na Madžarskem. Francoski generalni konzulat v Budimpešti razglašal, da niso Madžari ponarejali samo francoskega denarja, temveč tudi francoske vizume na madžarskih potnih listih. Oblasti sumijo, da so tudi s temi

falsifikati v zvezi ponarejevalci frankov, kar potrjuje tudi dejstvo, da se po uvedbi preiskave radi falsifikatov taki vizumi niso več ponavljali.

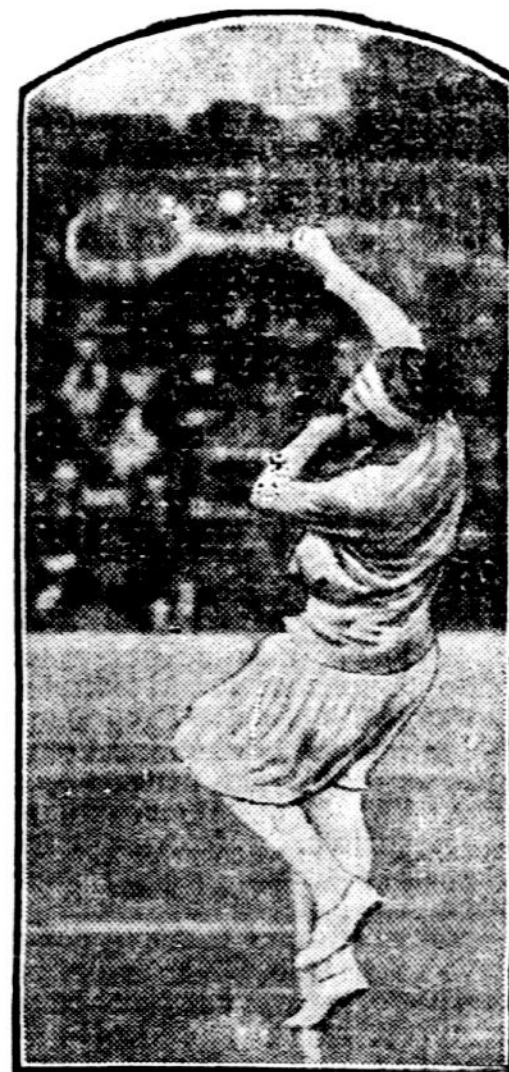
• Damask brez železniške zveze s svetom. Jeruzalemska poročila javljajo, da se je posrečilo upornim četam odrezati Damask popolnoma od sveta, s tem, da so vstali razrušili vse železniške proge.

• Prodaja ruskih kronskih draguljev na Francosko. Skupina francoskih draguljarjev z juvelirjema Frankanom in Frisemanom na čelu je kupila po največjih poročilih iz Moskve velik del draguljev, ki so bili prejšlast ruske carske rodbine. Med kupljenimi dragulji se nahaja tudi diamant in diadem pokojne carice. Družba draguljev se je vršila ob velikanski udeležbi in kupci so se med sabo tako prehiteli, da bi kralju prišlo do pretepa. Francoski juvelirji so plačali za dragulje okoli 3 milijone dolarjev.

• Bivši nemški državni kancler Fehrenbach opasno bolan. Iz Freiburga poročajo, da je zadnje dni bivši nemški državni kancler dr. Fehrenbach obolen in da se je bati katastrofe.

Lenglen in Wills

Pretekli teden se je vršil, kakor smo že poročali, v Cannesu na Rivieri odločilni sporni dvoboj med dolgoletno svetovno prvakinjo v tenisu Suzano Lenglen in njeno najopasnější konkurentko Heleno Wills. Tekma je končala po hudi borbi z zmago Lenglenove.

Suzana Lenglen je Francozinja, ir velja kot najboljša teniška igralka sveta, kar je danes tudi brez dvoma. Več dam se je že ojuščilo in ji napovedalo boji, a vse je Suzana premagala. Francija je zato vsa zaljubljena v njo. Čeprav baje ni posebna krasotica, a kot Francozinja stoji v svoji panogi na prvem mestu na vsem svetu in to zadostuje, da plamti patrijotično francosko srce. Lenglenova je menda najpopularnejša dama Francije, kjer je nihče ne imenuje drugače kakor »božanska Suzano«.

Helen Wills je Američanka in še zelo mlada. Kvečjemu 17 ali 18 let ji je. Najboljša teniška igralka je v Ameriki in za Lenglenovo bržčas tudi najboljša na svetu. V tork sta se obe konkurentki srečali prvič in je njuna borba vzbudila zanimanje in senzacijo po vsem sportnem svetu. Američanka je za enkrat še podlegla, izjavlja pa, da bo pri prihodnjem srečanju Lenglenovo gotovo porazila in tako priborila sebi in svoji domovini laurike svetovnega prvenstva.

Položaj slovenskega obrtnika in obrtniške zadeve

(Govor dr. Fr. Windischerja na občin. zboru Zveze obrtnih zadrug 26. II. 1926.)

Gospodarski krogi v Sloveniji tvorijo razsežno družino. Kakor v vsakem sorodstvu, imamo tudi v tej gospodarski družini bližnje in daljne sorodnike. Ta velika družina ima svoje praznike, skupne in posebne. Teh praznikov se vsi veselimo in jih po svoje praznujemo. Letni občni zbori so taki prazniki naše slovenske gospodarske družine. Radi prihajamo nanje, ker so naši prazniki! Letni občni zbori so za organizacijo največje važnosti. Račune polagajo o opravljenem delu. Ogledajo se preteklosti, hkratu pa so zbori, kjer delamo sklepe, ki so naši ključniki za prihodnost. Naši letni zbori morajo biti živahni, le potem utrjuje in podžiga vodnike, katere smo si sami izvolili in jim dali svoje zaupanje. Radostno znamenje je, da je zaveto živahno življenje v naših gospodarskih organizacijah, obilgatornih in prostovoljnih. Število naših zadrug in društev je mogočno naraslo, ta zgradba je pa le ograda in podlaga, sama zase mrtva. Živahnosti in zanimanja članov potrebuje ta ustroj, ker je sicer le na papirju in mrtev, kakor so brez življenja tiri, skladišča, kolodvorji na železnici, če jih ne oživlja živ promet.

Ne govorim rad o starosti, ali če hočemo pravilno presojati naš položaj, moramo zavedajoč se starega pregovora, da je spominjati se koristno, pogledati za 30 let nazaj. Če tedanje stanje primerjamo z današnjim, vidimo, kako velikansko delo smo opravili in kako brzo smo napredovali. V skromnem krogu, v malih lokalih skrivaj, skoro kot trepetavčki, smo se včasih zbirali, govornikov obrtniških ni bilo dobrih.

Danes so naša zborovanja številna, obilgatorna iz vseh delov naše lepe dežele. Kot govorniki spretno sučejo besedo obrtniki sami. V naših organizacijah ni nikdar zavladalo krivo načelo, da mora obrtnika obrtnik, kmet kmet zastopati, marveč smo bili v složenem mnenju, da zastopaj obrtnika tisti, ki je najposposnejši.

Veselo znamenje je, da danes nastopajo na obrt. zborih obrtniki sami, to so pravi poklicni tolmači obrtniških potreb in samo prav je, da se ti može obrtniške prakse složno in skupno zavzemajo za koristi svojega stanu v soglasju s tistimi, ki imajo poznanje zakonov in toetske - strokovno izobrazbo za taka opravila. Prihajamo med Vas kot vaši prijatelji in svetovalci, kot može, ki se čutimo z vami eno. Ne prihajamo iz dolžnosti svojega poklica, ampak zato, ker kot sinovi svojega naroda čutimo srčno potrebo, da delamo preko svoje poklicne dolžnosti za zdrav napredek našega obrtništva. Obrtništvo naše je po svojem številu in po svojem gospodarskem poslanstvu največje važnosti za našo produktivnost. Obrtniški stan je železna rezerva in mogočni vir, ki oploja našo proizvodnjo. Predurni industrialci se zavedajo tega in se veselo strokovno izobraženega obrtnika in osobito svežega obrtniškega podmladka.

Zavladali so v gospodarstvu slabi časi. Ni še izgleda, da se kmalu obrne na bolje. Zlasti je položaj v stavbeni stroki in v vseh rokodelstvih, ki so ž nio v sredini ali neposredni zvezi, neprijazni. Pa mi nočemo kloniti duhom, vemo, da je v gospodarstvu vedno bilo valovanje konjunktura. Sloven-

aka pridnost, posposljivost, vztrajnost in varčnost nas bo držala preko sedanjih težav. Naši slovenski gospodarji niso bili nikdar mehkužni in razvalni. Vedno jim je bilo treba trdo delati. Naš jezik sam niti ni razvil pravega izraza za veliko ugodovanje. Naši gospodarji in delavci res nikdar niso bili »crkani«. Tako pa tudi lažje in sigurneje prenašajo peso in muko slabega gospodarskega okolja. Iz sedanjega mrtvila hočemo priti v boljše prilike in bomo prišli. Glavne potrebe našega obrtništva so sedaj obrtniški krediti, obrtne pospeševanje in strokovno izobraževanje.

Vprašanje obrtniških kreditov ima svojo zgodovino pri nas v Ljubljani. Počasi se vendar prilike obračajo na bolje in kot napredek je treba pozdraviti tudi okolnost, da je celo Narodna banka osvojila navzlic svojem posebnemu ustroju naše zahteve, ki sem jih ponovno tolmačil njenim predstavnikom. Tudi ona daje na razpolago gotove vsote za obrtniške kredite. Kar smo dobili, nas ne zadovoljuje. Zahtevamo se več in sicer večjo svoto za te kredite v celoti, pa tudi večje zneske nego 5000 Din za posameznega obrtnika. Vprašanje obrtniške banke se je ugodno rešilo in le prav, da se danes slovensko obrtništvo spominja vodje srbskih obrtnikov G. M. Stojanovića, predsednika Zanatske komore v Beogradu, ki je prvi borec za uresničenje te praktične obrtniške zahteve.

Obrtne pospeševanje je odlične važnosti za našega obrtnika. On se mora izposoljevati. Mirovanje je nazadovanje. Jako zaslužno je delovanje vodnika obrtno - pospeševalne akcije v Ljubljani g. inž. Gulica, ki je danes v naši sredi in ga priateljsko pozdravljamo. Ali sredstva, s katerimi njegov urad razpolaga, so za naše potrebe preozkna. V tem pogledu moramo priti

do boljšega položaja.

Posebne važnosti je strokovno šolstvo, ki izpopolnjuje praktično šolanje pri molststvu. Tem šolam proti nevarnost, ali od njih ne popustimo, ker cenimo njih vrednost. Na drugi strani pa stojimo na stališču, da treba to šolstvo graditi oprežno in predurno v mejah in okviru življenske zmoglosti. Bojje manj šol, pa tiste dobre, nego obilica, če love sapo. Truditi se hočemo za naš gospodarski podmetek, ker je to naša gospodarska bodočnost.

Težka bremena nam mulagajo davki in javne dajatve. Huda je obremenitev za socialno zavarovanje. V obeh pogledih se trudimo priti do izboljšanja. Dosegli za hmo, ker nočemo omagati v svojem pravičnem boju za prostor na soncu. Eno pa nočemo: da bi se po krivici vzdrževali glasovi o našem bogastvu. Na žalost mi nismo bogati, bogati so drugod v naši državi. Slovenci smo precej suhi in mršavi. Spominjam vas sanj egiptovskega faraona, ki je videl, kako so suhe in mršave krave pohrustale debele in pitane. Nočemo, da bi se pri nas noreže zgodilo in da bi pitane in debele pohrustale suhe in mršave.

Zadržal sem vas nekoliko dalj, ker smo redko v tolikem številu zbrani in je treba ob takih prilikah izpregovoriti programatično, pa tudi zategadelj, ker treba oživeti strokovna poročila dnevnega reda, ki gleda v preteklost. Mi pa smo živi in gledamo v bodočnost.

Tehniški ekspert madžarskih falzifikatorjev

Poročali smo že, da se je berlinski policiji javil fotokemik Schultze, ki je

bil obdolžen, da je pomagal madžarskim falzifikatorjem pri izgotavljanju ponarejenih francoskih tisočakov. Schultze, ki je bil obdržan v zaporu, je izpovedal mnogo zanimivega in važnega, zlasti pa je hudo kompromitiral bivšega ministrskega predsednika in enega najuglednejših madžarskih aristokratov grofa Telekyja. Madžarski listu mu za to pač niso hvaležni in ga napadajo, da je bil prav za prav on, ki je glavni krivec, ker bi bilo brez njegove strokovne pomoči ponarejanje nemogoče.

Nagrada za izsleditev ukradenega tisočaka

Med tisočaki, ki so bili ukradeni v priliki roparskega napada na ambulanto pošto Kočevje-Ljubljana dne 10. t m. je bil tudi tisočak izdan leta 1920, ki je bil poškodovan. Poškodba je na strani »oraca«, in sicer na desni pločnici. Poškodba se pričenja nekako 15 mm od zgornjega roba in sega na desno čes sliko Zagreba proti spodnjemu robu. Poškodba je zalepljena s prozorajm zmiranim papirjem.

Osebi, katera prijavi lastnika tega bankovca poštini direkciji v Ljubljani ali katera izroči ta bankovec najbližji pošti ali pa neposredno poštini direkciji v Ljubljani, izplača pošta direkcijsko posebno nagrado

v znesku 500 (petsto) Din in še vrednost event. izročenega bankovca, če se ugotovi njegova identičnost z ukradenim tisočakom.

V Ljubljani, dne 23. febr. 1926.
Pošta direkcijska.

Spec. mehanična delavnica za popravo pisalnih računskih strojev in registr. blagajn. Lud. Baraga, Ljubljana, Šelenburgova ul. 6 Telefon št. 980

POGLEJTE CEKINE!

V Zlatorog terpentin milu se nahajajo zlatniki po 10 frankov.

Zlatorog terpentin milo je boljše kot vsa druga mila, je s terpentinom kemično vezano milo v najbolj učinkoviti toplivi obliki. Dve močnejši čistilni moči sodelujeta in se izpopolnjujeta: terpentin razkroji, milo jo izpere.

Učinek Zlatorog terpeninovskega mila je zato neprekosljiv!

V najkrajšem času se je Zlatorog terpeninovsko milo prikupilo vsem gospodinjstvom in vsaki, ki je enkrat trala z njim, ne uporablja več drugega mila. Da se seznanijo z Zlatorog terpeninovskim milom, tudi najbližji krogi, se od 1. avgusta 1925 v vsaki tisoči komadi Zlatorog terpeninovskega mila vpreže 10 frankov zlatnik, ki med uporabo bliske podpravlja presenečene gospodinjstvo. Veliko zlatnikov se je do sedaj že našlo. Kupite še danes zlate vredno milo in iščite zlatnik!

Mali oglasi, ki služijo v posredovanju in socialne namene občinstva vsaka beseda 50 par. Najmanjši znesek Din 5.—

Mali oglasi

Zenitve, dopisovanje ter oglasi strogo trgovskega značaja, vsaka beseda Din 1.— Najmanjši znesek Din 10.—

Službe

Trg. pomočnica
izurjena v mešani stroki, išče službo; najraje na deželi, da bi imela stanovanje in hrano v hiši. Ponudbe pod »Trgovina 577« na upravo »Slovenskega Naroda«.

Ključavničarski pomočnik
izučen v večji tovarni, močan in priden. Zmožen slovenskega in nemškega jezika — išče službo. Nastopi lahko takoj. — Dopiši pod Delaven/573 na upravo »Sl. Naroda«.

Zastopniki
gospodje in dame — se sprejmejo. — Taki, ki se pečajo s srečkami, se nastavijo stalno. — Merkur, Brno, Nova ulice. 595

Trg. pomočnik
vojašine prost, izurjen v mešani stroki — išče službo v mestu ali na deželi. Ponudbe pod »Dobra moč/568« na upravo »Slovenskega Naroda«.

Blagajničarka
z dolgoletno prakso išče službo pri večjem podjetju. — Ponudbe pod »Nastop takoj/603« na upravo »Slovenskega Naroda«.

Sprejme se
dober ključavničarski predelavec. — »TRIBUNA« F. B. L., Ljubljana Karlovska cesta 4.

G. Flux,
Ljubljana, Gosposka ulica 4/L. — Čez 35 let obstoječa strokovna posredovalnica samo za boljše osebe in službe — išče nujno: 2 restavracijski s mostojni kuharici, hotelskega šefa, prvo kavos kuharico za sezono, kuharico za neki samostan, 3 gospodje, hišna k fini rodbini (dobra plača) itd. — Priporočila se zmožno inteligentno osebo vsake vrste (tudi pridne delavne začelnice. — Priložiti znamke za odgovor. — Predstavi in izgovori se v posebni sobi. 615

Teod. Korn, Ljubljana
Poljanska cesta št. 3. krova, stebri, galanterijski in okrasni klepar. Instalacije vodovodnih, plinovodnih, električnih naprav izdelovanje posod iz pločevine za firme, barvo, lak in med vsake velikosti kakor tudi posod (škafle) 105/L za konzerve.

Perzijske *) preproge
Velika izbira perzijskih in smirskih preprog za inozemstvo, neocarinjeno, po najnižji dobavnih cenah. Topplehhaus »Zum Türken«, Graz, Salzberggasse 1. 341

Poštena vdova

želi mesta kot hišnica. — Naslov pove uprava »Sl. Naroda«. 635

Deklica
nad 14 let stara, z deželje, se odda v službo družini, kjer bi se ob enem izučila kakor ženske obrti. — Pisemne ponudbe pod »Deklica/633« na upravo »Slovenskega Naroda«.

Začetnica
išče službo v pisarni ali kot blagajničarka. — Za postojnost se položi kavičija. — Naslov pove uprava »Slovenskega Naroda«. 630

Posredovalnica služb
Rezika Plehuta, Ljubljana, Mestni trg 25/L — ima v evidenci najboljših kuharic, sobaric, natakaric in služkinje. — Vključno se priporoča za obilna (tudi pisarna) naročila. 619

V službo
k večjemu industrijskemu ali trgovskemu podjetju želi vstopiti resna, zanesljiva in vestna gospodinja z 10letno pisarniško prakso, s perfektnim znanjem nemščine in italijanščine poleg slovenske, izvrstna stroje pisarka, korespondentka in knjigovodkinja. — Cenj. ponudbe pod Elektra/616 do 20. marca t. l. na upr. »Slovenskega Naroda«.

Posojilo
Posojila
16.000 Din — iščem na vknjižbo. Obresti po dogovoru. — Dopiši pod »Nujno/628« na upravo »Slovenskega Naroda«.

Nepremičnine
Prodaja posestvo
v izmeri 10 arov, v najlepši ravni poleg ceste. Hiša in vse gospodarsko poslopje je novo in z opeko krito; voda in elektrika pri h.š. — Več pove: Janez Jenko, Sp. Brnik 33, p. Cerklje pri Kranju. 591

Radi preselitve

takoj napredaj pod ugodnimi pogoji:
Krasna HIŠA (vila) z vinsko trgovino, porabna za gostilno, kavarno, trgovino itd., šest velikih sob, verande, tri kleti, pralnica, hlev in velik vrt. DVE HIŠI z gostilniško koncesijo, žganjarijo in trafiko, šest sob z velikim zimskim in letnim kegljiščem, hlev, vrt kleti in vsemi pritlikinami. DVA VINOGRADA s sadnimi vrtni v solčni legi in v jako dobrem stanju 20 minut od postaje Videm-Krško. Vse se nahaja na Dolenjskem, kjer se bo gradil kanal in električna centrala. — Naslov pove uprava »Slovenskega Naroda«.

Prodaja

Klavir
dobro ohranjen — vsled pomanjkanja prostora — napredaj. — Ponudbe na upravo »Slovenskega Naroda« pod »Klavir/607«.

Proda se dobro ohranjeno moško kolo.
Naslov pove uprava »Sl. Naroda«. 631

Kuhinjsko opravilo
skoro novo in nekaj drugega pohištva prodam po zmerni ceni. — Ponudbe pod »Pohištvo/624« na upravo »Slovenskega Naroda«.

Steklen kelih
krasen, kateri je bil last slavnega zgodovinskega Vajkard Valvazorja in štiri velike olinate slike, stare 400—500 let — napredaj. — Naslov pove upr. »Slovenskega Naroda«.

Prostovoljna dražba
Dne 1. marca 1926 do polne se prodaja na licu mesta veleposstvo (gospodarsko poslopje, 35 mernikov posetve, travniki, gozdi), vse skupaj deset minut od kolodvorja Mokronog — se bo prodalo po nizki ceni. — J. Kovarčič, Dula 14, občina Mokronog. 590

Kupim

Hloče
smrekove in jelove od 25 mm st. premera, franko Domžale — kupim. — Cenj. ponudbe na naslov Jos. Rus, parna žaga, Domžale. 637

Pouk

Vajenec
od poštenih staršev se želi izučiti v mešani trgovini; najraje na deželi, da bi imel stanovanje in hrano v hiši. — Ponudbe pod »Vajenec/622« na upravo »Slovenskega Naroda«.

Trgovina I

Zdravo in močno 15letno dekle se želi izučiti v večji trgovini; najraje na Gorenjskem, da bi imela stanovanje in hrano v hiši. — Ponudbe na upr. »Slovenskega Naroda« pod »Trgovina 157/592«.

Dopisovanja

Mlad gospod
ločence, ne po svoji krivdi, s premoženjem, išče resnega znanja s samostojno gospodinjstvom 20 do 25 let staro; izključene niso vdove ali ločene žene brez otrok. — Dopiši po možnosti s sliko in s polnim naslovom (sliko vrnem takoj nazaj) na upravo »Slovenskega Naroda« pod »Dobrosrčna/621«.

Stanovanja

Soba se odda.
Naslov pove uprava »Sl. Naroda«. 606

Samostojna dama

popolnoma sama, išče za takoj prazno, zračno sobo v bližini Mestnega trga. Plača dobro. — L. Rot, Mestni trg 9. 640

Opremljeno sobo
in dobro domačo hrano oddam dijaku s 1. marcem. Ponudbe pod »Dobra oskrba/623« na upravo »Slovenskega Naroda«.

Stanovanje

1—2 sob s kuhinjo ali dve prazni sobi — išče miren zakonski par brez otrok. — Ponudbe pod »Marec/566« na upravo »Slovenskega Naroda«.

RADIO

aparate in sestavne dele ima v zalogi
FRANC BAR, Ljubljana, Cankarjevo nabrežje št. 5

Razno

Modna šivilja
Marija Krmelj

Ljubljana, Beethovnova ulica 9; II. nadst.

Abbazia-Opatija II

Pension Lunaček, krasne sobe, razgled na morje, s celotnim prehranom 28 lara dnevno po o. l. — Marija Lunaček. 469

Ia trapistovski sir

ala Marija Stern — po 2250 Din kg razposlila po železnici in pošti — Mljekara i sirara Josip Dvornji, Badljevina (Slavonija). 565

Lep fantek

šest let star, se odda za svojca ali v oskrbo proti primerni odškodnini. — Dopiši pod »Dobrosrčni ljudje/627« na upr. »Slovenskega Naroda«.

Lekarna dr. G. Piccoli,

Ljubljana, Dunajska cesta 6 — priporoča

želodčno tinkturo

katera krepi želodec in učinkuje odvajalno. Naročila se točno izvajajo. 205/L

Naznanilo

Lovro Cremožnik nas znanja, da preseli svoje realitetno posredovalnico s 1. marcem 1926 iz Cerkne v ulico v Celju na Kralj. Petra cesta 28/II, proti gostilni »Branič« ter p. t. občine st. v pri nakupu in prodaji posestev nadalje priporoča. 629

Nudim zjamčeni pravi, čisti prima cvetni

MED

— 5 kg za 100 dinar —
A. MUDROCH
vel. pečlar — NOVI SAD
Vodnikova ulica 8 d. 610

Ugodna prilika!

Umetni valjčni mlin z vodno močjo 10 HP in rezervni motor 8 HP. Stanovanje, gospodarsko poslopje — novo zidano, velik vrt in lepi prametni, glavni cesti SE PRODA za ceno dinarjev 150.000.— Vpraša se: Alojz Zorčič, umetni mlin Breg pri Ptujju 215

FRAN ŠUSTAR,
lesna industrija in trgovina, parna žaga
Ljubljana, Dolenjska cesta 12

SANATORIUM Dr. SZEGŐ
Abbazia (Italija)

Sunčano proletoje boravilišče.

Dietno liječenje na razne načine: za očvrstavanje, debeljanje i jačanje. Sve moderne fizikalne sprave za liječenje. Deca od 7 godina primaju se i bez pratnje.

Kupite se knjige: 639

Valvasor, stara izdaja. — Državni zakonik do incl. 1. 1918. Naslov se pozive pri Aloma Company, Ljubljana, Cankarjevo nabrežje 1

L. Mikuš
Ljubljana, Mestni trg 15
p. pravi mojo zbirko dežnikov in solinčkov ter sprehajalnih palčk.

Vsakovrsten žagani in tesani les
(suhe dekle, tram) za mizarje in tesarje, vsako množino po najnižji ceni se dobi vsak čas v največji zalogi pri tvrdki

FRAN ŠUSTAR,
lesna industrija in trgovina, parna žaga
Ljubljana, Dolenjska cesta 12

Teod. Korn, Ljubljana
Poljanska cesta št. 3. krova, stebri, galanterijski in okrasni klepar. Instalacije vodovodnih, plinovodnih, električnih naprav izdelovanje posod iz pločevine za firme, barvo, lak in med vsake velikosti kakor tudi posod (škafle) 105/L za konzerve.

Perzijske *) preproge
Velika izbira perzijskih in smirskih preprog za inozemstvo, neocarinjeno, po najnižji dobavnih cenah. Topplehhaus »Zum Türken«, Graz, Salzberggasse 1. 341

FRAN ŠUSTAR,
lesna industrija in trgovina, parna žaga
Ljubljana, Dolenjska cesta 12

SANATORIUM Dr. SZEGŐ
Abbazia (Italija)

Sunčano proletoje boravilišče.

Dietno liječenje na razne načine: za očvrstavanje, debeljanje i jačanje. Sve moderne fizikalne sprave za liječenje. Deca od 7 godina primaju se i bez pratnje.

Monigov valjčni paromlin
HAVAS & FORGACS
Bačka Topola
Zastopstvo in zaloga:
A. PAULI, Ljubljana
Sv. Petra cesta 38.
Telef. inter. 308. Brojateljski Poul, Ljubljana.

Posebne nagrade za velikonočne praznike našim odjemalcem!
Izvanredna in ugodna prilika nakupa potrebne obleke za bližajočo se pomlad.
Zastoni dobite uro, srebrno dozo itd.
Oglejte si naše letake!
Konfekcijska tovarna
FRAN DERENDA & CIE Ljubljana
Detajlna trgovina Erjavčeva cesta šte. 2

Najcenejše in največje skladišče dvokoles, motorjev, otroških vozičkov, šivalnih strojev, vsakovrstnih nadomestnih delov, pnevmatik. Posebni oddelki za popravila, emaliranje in ponovno dvokoles, otroških vozičkov, šivalnih strojev itd. - Prodaja na obroke. - Ceniki franco. „TRIBUNA“ J. B. L., tovarna dvokoles in otroških vozičkov, Ljubljana, Karlovaška cesta 4.

LOKOMOBILI 26 L

Wolf-Lanz do 600 HP
Izvršni novi ali generalno popravljivi s tovornimi jamstvom tudi na obroke

motorji na sesani plin

Dieselovi motorji

motorji na sirovo olje

Generalno zastopstvo

Motorenfabrik, Darmstadt

Milinski stroji

Transmisije

Poglejte naše skladišče!

Plačline olajšave

Kompletne montaže

BRACA FISCHER O. O.

ZAGREB, Pantovčak 1 b

Najnovejša oprema za razsvetljavo

petrolejske plinaste svetiljke.

„AIDA“ z lampo žarnico

200-500

svet. moči.

Krasna bela svetilnica

Neznatna poraba petroleja

Sve i kakor elektrika

„AIDA“

se rabi za razsvetljavo prodajalnic,

uradov, gostilnic, šol, cerkev, dvoranih, vrhov itd. „AIDA“ je priključna za najmanjši in največji prostor - Zadržite prospekt!

Glavno skladišče za SHS ima

elektrotehnična firma

SVARC i drug

ZAGREB, Preradovičeva ulica 1

- Iščemo zaupne zastopnike -

- Zahtevajte takoj prospekt! -

Edino najboljši šivalni stroji

so le

JOSIP PETELINC-A

Za ročno, električno in industrijsko GRITZER,

ADLER, PHOENIX, Posamični deli za vse sisteme,

igle, lampe, najkvalitetnejši PLETILNI stroji

BOBBER, Ujedinjeni plačilni pogoji, rok v roko

brezplačno, več letna garancija

Ljubljana

47

VODNE TURBINE

najnovejša konstrukcije avtomatčne

regulatorje, zatvornice

izdeluje in dobavlja

ING. F. SCHNEITER, Skofja Loka

Preverite reference. Zahtevajte ponudbo! Konkurenčno ceno.

Darujte za „Sokolski Tabor“!!!

Makulturni papir

kg Din 5-

prodaja uprava „Slov. Naroda“

Revmatizem akutni in kronični, bolečine v kosteh, zbadanje, otrdelost tilnika, želodčne krče, glavobol, protin, ishijas in nevralgije vsake vrste ozdravi na zanesljivo

russki obliž

dovoljen od ministrstva zdravja v Beogradu. Premnoga zahvalna pisma potrjujejo njegovo zdravilnost. Originalna škatlica stane D n 25 in se dobiva po skoro vseh lekarnah in drogerijah v notranjosti države po povzetju.

Dvorska apoteka Bogojevič, Skopje.

NAJBOLJŠI BRNSKI BLAGOVI

specijalni predmeti brez konkurence

blago za gospode in dame, zjamčeno iz čiste volne čvrste kvalitete in najmodernejših vzorcev razpošilja po jako nizkih tovarniških cenah več nego 40 let kot strogo solidno svetovno znano tvorniško skladišče sukna

SIEGEL - IMHOF, BRNO,

Palackeho třída 12.

Vzorci gratis in franco.

Isto tudi privatno.

42

Razpis.

„Hera“, stavbna registrov. zadruga z o. z. v Ljubljani

razpisuje za vsa zidarstva, tesarstva, krovstva in kleparstva, mizarstva, steklarstva, pekarstva, slikarstva, plekarstva, ključavničarstva in inštalacijska dela pri gradnji eno-dvorednih hiš.

Ponudbe je vložiti v soboto, 13. marca 1926, do 15. in 17. ure v pisarni zadržnega gradbenega vodstva, Dalmatinova ulica 11.

Pojasnila, snižani in podobni pogoji za vlaganje ponudb in pripomočki za sestavo proračuna se daje v pisarni gradbenega vodstva dne 2. in 3. marca 1926 vseh med 15. in 17. uro. Istočasno bodo ponudnikom dani na ogled načrti. Komplet izvod pripomočkov in pogojev se bode izdal proti povračilu dejan kih stroškov. Zadruga si izrecno pridržuje možnost, da bo oddala delo glede na višino ponudene cene kupne svote.

LJUBLJANA, dne 19. februarja 1926.

Vsled ugodne nabave surovin smo znatno znižali cene

nogavicam

in drugim pleteninam

P. n. trgovce in zadruge prosimo, da zahtevajo cenike, ter se priporočamo

M. Franzl & sinovi

Ljubljana, Privoz 10.

Poštni predal 44.

Mr. Ph. Rudolf Ramor,

lekarnar v Ljubljani, Miklošičeva cesta 36

naznanja p. n. občinstvu,

da je preselil svojo lekarno

v palačo Okrožnega urada za zavarovanje delavcev na isti cesti (nasproti sodne palače) ter je popolnoma na novo in moderno uredil.

Najbližja lekarna za vse, ki prihajajo na glavni kolodvor.

Francoska linija, CIE. GLE. TRANSATLANTIQUE

HAVRE - NEWYORK

samo 6 dni čez morje. Dobra hrana in piča brezplačno.

Cie Chargeurs Réunis, SUD ATLANTIQUE,

Transport - Maritimes, za pomorske vožnje v Južno Ameriko, Avstralijo, Argentino in Kanado.

Za družine poljedelcev je brezplačen prevoz v Sao Paulo.

Tozadevna pojasnila in vozne listke daje zastopnik

IVAN KRAKER, Ljubljana

Kolodvorska ulica št. 35.

57 T

Spomladanski mednarodni velesejm v Pragi

od 21. do 28. marca 1926.

Središče srednjevropske trgovine in industrije. Najugodnejša prilika za nakup priznanih čehoslovških industrijskih izdelkov

50% znižana vožnja na čehoslovških in jugoslovanskih železnicah. Na avstrijskih železnicah velja za brzovalke vozovnica osebnega vlaka.

Brezplačen vizum za potovanje na Čehoslovasko.

Pojasnila in legitimacije daje

ALOMA COMPAN, Ljubljana, CankarjevoY nabr. 2.

ČEHOSLOVAŠKI KONZULAT, Ljubljana, Breg.

ZAHVALA.

Ob prerani in bridki izgubi našega srčno ljubljenega brata, strica in vsake gospoda

Bernarda Cescuttyja

nam je došlo toliko izrazov iskrenega sočutja in sožalja, da nam ni mogoče se vsakomur posebej zahvaliti.

Blagovolljo nam vsi, ki so sočustvovali z nami, sprejeti tem potom našo globoko zahvalo.

Predvsem nas veže dolžnost izreči srčno zahvalo g. Pavlu Fabijaniju za izvanredno požrtvovalnost, darovalcem krasnih vencev in šopkov, zastopnikom civilnih in vojskih oblasti, zastopstvu trgovske in obrtne zbornice, Sokolu za častno spremstvo, vsem gg. pevcem za prekrasne žalostinke, gg. trgovcem, dalje zastopnikom raznih združenj in društev in končno vsem, ki so tako mnogobrojno spremljali našega nepozabnega pokojnika v večni sen.

Še enkrat iskrena hvala vsem in vsakomur.

V Ljubljani, dne 27. februarja 1926.

Globoko žalujejo ostali.

Ako potrebujete sveže ali suhe vence, šopke aranžmaje, poštite telefonsko številko

341

cvetličarna KORSIKA

Aleksandrova cesta

Naročila se pošiljajo na dom

187-L

NARODNA KNJIGARNA

Prešernova ulica št 7

Vsled odpovedi lokala globoko znižane

cene za vse pisarniške in šolske potrebščine, papir, trgovske knjige, stare letnike Ljubljanskega Zvona ter leposlovne in druge knjige.

Ugodna prilika za tote n knjižnice.

Mehanično umetno vezenje

zastorov, perila, oblek bluz, monogramov, fino belo in barvasto entlanje ažuriranje.

MATEK & MIKEŠ, Ljubljana.

DALMATINOVA 13

Vsled strokovnega znanja najcenejša zvišitev in brezkonkurenčne cene. Najcenejši in čisti predstisk ženskih ročnih del v narodnih in modernih vzorcih ter lastnih originalih.

SADNO DREVJE

visoko, pramde, špa in kordun, ribez in kosmulje, visoko cepjeno in grmiči, maline, vrtnice, visoko in nizko cepljene, vzpenjalke, Cleona is cepljeno, lepotično grmičje v na lenih vrstah itd. ima v zalogi - s mo prvo vrsto sadike

MIHAEL PODLOGAR

drevesničar in vrtnar, DOBRNA pri Celju.

Cenovniki na zahtevo! 548 Cenovniki na zahtevo!

15 letno jamstvo

naipopolnejši STOEWER šivalni stroji s pogreznim transportirjem (grabelj); z enostavnim premikom je pripravljen za šivanje, vezenje ali šivanje

LUD. BARAGA

LJUBLJANA

Selenburgova ul. 6. l.

Telefon št. 930.

219-L

Dne 6. marca 1926 dopoldne ob 9. uri se vrši pri okr. sodišču v Radovljici POSTOVOLNA JAVNA DRAŽBA

enonadstropne hiše

zelo pripravne za večje obrtnike. V hiši se nahaja 1 stanovanje 2 sob, kuhinje in pritliklin, 2 kleti, 2 velika in 1 manjši poslovni prostor, vodovod in elektrika. Hiša je oddaljena 2 min. od kolodvora Radovljica ter je sodno ocenjena na 140.000 Din. Izključna cena 80.000 Din. Dražbeni pogoji so na vpogled pri okr. sodišču v Radovljici. Pojasnila daje lastnica Minka Horvat, modistinja, Ljubljana, Dalmatinova ulica 10./II. desno.

48

KANAPA i UŽARIJE

nudi

Fabrika KANAPA i UŽARIJE d. d.

ODŽACI (Bačka)

Meh. konopce po Din 28.-.

Četverouglaste konopce iz manila Din 31.-.

Tražite cenovnike! Tražite cenovnike!

46 T

RETKA PRILIKA!

NA PRODAJU uz najnižju cenu:

KOMPLETAN UREDJAJ TVORNICI BONBONA.

Medju ostalim strojem naalazi se 6 draže kotlova (Drageekessel) Dampfvakuum, parni kotao sa lokomobil sam nom itd.

Uredjaj se prodaje zajedno ili po jedinačnom, a tvornica se nalazi pola sata udaljena od Beograda.

Pobliza adresa: SIMA ANDJELKOVIĆ, BEOGRAD, Sarajevska ulica br. 10.

625

Prometni zavod za premog d. d.

v Ljubljani :: prodaja 21-T

:: premog ::

iz slovenskih premogovnikov

vseh kakovosti, v celih vagonih po originalnih cenah premogovnikov za domačo uporabo kakor tudi za industrijska podjetja in razpečava na debelo

inozemski premog in koks

vsake vrste in vsakega izvora ter priporoča posebno prvovrstni češkoskovaški in angleški koks za livarne in domačo uporabo, kovaški premog, črni premog in br kete

Naslov: PROMETNI ZAVOD za PREMOG d. d.

v Ljubljani Miklošičeva cesta 15/1